

100%

NYNÄSHAMN

*KNOPAR &
KAMRATSKAP
KNYTS PÅ MUSKÖ*

*Solgula fält
böljar i Hoxla*

*TA TÅGET
TILL TORÖ*

VARSA GOD
*Gratis magasin med
smultronställen
som smakar
sommar!*

Mästarnas mästare på havets

LÄCKERHETER

RÄTT PLATS I SOMMAR!

Nynäshamn är utan tvekan den bästa platsen att tillbringa sommaren på! Uttalandet kommer visserligen från två sanna, och kanske i sammanhanget inte helt opartiska nynäshamnsentusiaster. Men låt oss i stället påstå att vi talar utifrån lång erfarenhet. Och om du inte redan tillhör den invigda skaran ska vi förstås belägga vår tes med ett antal argument för att skingra eventuella tvivel.

Vår kommun kryllar av vackra, sköna, goda och häftiga smultronställen. Här finns skärgården med sin långsträckt kustlinje och dryga tusentalet öar. Ett litet stycke inåt landet möts man av en levande landsbygd med böljande fält, djupa skogar och bördiga jordbruksmarker. Sommartid växer vår idyll med besökare från hela världen och såväl staden som dess omgivning sjuder av ett myllrande folkliv. Parallellt blomstrar båtlivet och med passagerarfärjorna kan alla som vill komma vidare ut i skärgården runt omkring. Skulle inte det räcka erbjuder Nynäshamn fartygstrafik till platser ännu längre bort, såväl inom Sverige som till Norden, Baltikum och kontinenten. Och det bästa är att de också går tillbaka till Nynäshamn igen, förstås.

Närheten till havet är ett självsäljande argument. Var du än befinner dig i vår kommun är det aldrig längre än knappa milen till kusten. Det är nära till allt och lika lätt att hitta stadslivets aktiva sommarpuls som att finna lugn och ro, kanske på en bänk i någon lummig park, ute på en egen klippa vid havet eller en fridfull plats på landet. Kulturlivet är rikt, det finns alltid något spännande att ta del av och underhållande evenemang som roar. Utbudet av caféer och restauranger är stort, likaså antalet butiker och serviceföretag som erbjuder ett varierat urval av varor och tjänster. Från stora kedjeföretag till unika butiker och små gårdsbutiker med lokala produkter. Här finns det du behöver!

Vår kommun tronar också på minnen från fornstora dagar. Här finns historiska platser med spår från sten- och järnålder, bondesamhällets många årsringar och industrialismens fartfyllda framväxt. Det var ju vid den senare epoken som vår relativt unga stad föddes. Dagens Nynäshamn är en modern plats för livet, med möjlighet till såväl aktiviteter som naturnära upplevelser av olika slag.

Så oavsett om du redan är en lika hängiven nynäshamnare som vi, nyinflyttad eller bara är på tillfälligt besök så finns mycket att upptäcka. Ett smakprov från allt som står till buds berättar vi om här i 100% Nynäshamn.

Vi önskar dig en skön fortsättning på sommaren – ännu återstår mycket tid att ta tillvara!

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

INNEHÅLL

Hitta sommarens ursköna utflyktsmål	4
Unga rekryter knyter kontakt på Muskö	8
Lövången har fått ny naturnära aktivitet	14
Ukrainas nationalblomma trivs i Sorunda	16
Familjär besöksmagnet i Fiskehamnen	20
Landsort minns historiska rysshärjningar	26
Listig Liljehammar möter räven på Lisö	28
Kontinental kurort à la Trouville till Torö	30
Tips om ännu fler sommarevenemang	32
Heja Sverige-kryss och sifferexercis	38

SOMMARDEALS

TRÄOLJA

SPARA 100:-

229:-

BECKERS ELIT - 2,7 LITER

Olja av hög kvalitet för årlig behandling av obehandlat, tryckimpregnerat eller tidigare oljat trä utomhus ex. trall, altaner och trädgårdsmöbler. Vattenavvisande. Kan brytas i valfri kulör. Rek. ca pris 329:-

BORRSKRUVDRAGARE

HIKOKI 18V DS18DJLi
Välbalanserad med kraftig motor. 2x1,5 Ah Li-ion batterier. 3 års verktygsgaranti. Rek. ca pris 1 990:-

SPARA 1 000:-

990:-

UTOMHUSFÄRG
Beckers Perfekt
25%
rabatt

Gäller t o m 31/8 2023, så långt lagret räcker.

Leverans hem till dig - Från 500:-

En riktig bygghandel

XL-BYGG NYNÄSHAMN

Hammarhagsvägen 16
Tel 08-520 174 75
www.xlbygg.se/nynashamn
Öppet: Vardagar 06.30-18, lördagar 9-14

Glad sommar!

Missa inte...

att gå med i vår kundklubb för att få exklusiva erbjudanden, inbjudningar & förhandsvisningar m m.
rakelochlea.se

Välkommen att besöka oss hela sommaren

...eller beställ hem favoriter & bästsäljare i vår webbshop!

RAKEL & LEA

Smijeken och klackor

Centralgatan 6, Nynäshamn • Webshop: rakelochlea.se
Vardagar 10-18 • Lördagar 10-15 • 08-520 103 51 • Följ oss på

Klart för Panorama!

Mark- och Miljödömsstolen avslår överklagan!

Efter att Länsstyrelsen i november 2022 avslagit överklagandet av beslut om bygglov för Panorama Nynäshamn har nu även Mark- och Miljödömsstolen vid Nacka Tingsrätt avslagit överklagan.

Arbetet med att förbereda för byggnationen fortlöper enligt plan och entreprenadavtal har tecknats med 2A Entreprenad. Byggstart är planerad till Q4 2023.

Missa inte chansen att reservera din bostad!

Se vilka bostäder som finns kvar på Panorama Nynäshamns bostadsväljare www.panoramanyashamn.se eller kontakta Camilla Martinsson på Fastighetsbyrån om du vill veta mer om projektet och bostäderna!

Vi jobbar när du är ledig i sommar! Varmt välkommen in på kontoret för att prata bostadsmarknad med oss.

Krister Florin

Jenny Wiklund

Kim Törnblom

Henric Wickholm

Camilla Martinsson

Oskar Gullström

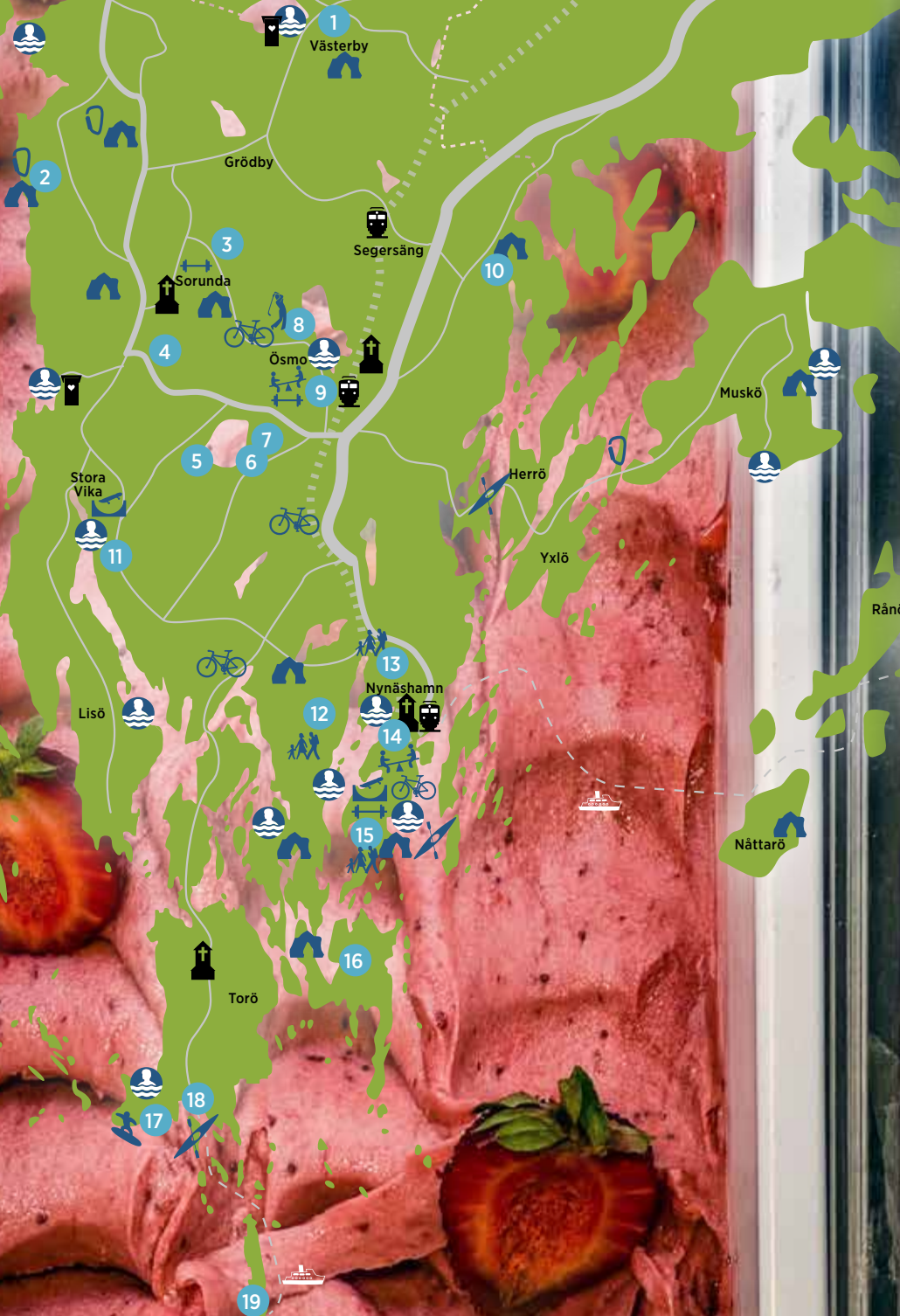
Fastighetsbyrån Nynäshamn, Fredsgatan 4A, tel. 08-520 274 84

Fastighetsbyrån

FYLL SOMMAREN MED UPPLEVELSER

Mot
Stockholm
Haninge

UTFLYKTSTIPS

1. Västerby Hantverksstuga och café vid Västerby Bygdgård
2. Vårdkasberget – utkiksplats & klättringsberg
3. Troll- och monsterstig längs Sunnerbys motionslinga
4. Tibble Gård med självplock och djur att klappa
5. Moa Martinsons torp
6. Fågeltornet vid Östra Styrans våtmarker
7. Ingvarsstenen och start för Runstensvägen
8. Nynäshamns golfklubb, Körunda
9. Simhall
10. Borgruinen i Hammersta
11. Fjärilsstigen i Stora Vika
12. Käringboda naturreservat
13. Sörmlandsleden o. Nynäsleden
14. I Nynäshamns tätort:
 - Järnvägsmuseet
 - Nickstabadets camping, hopptorn & vattenrutschkana
 - Sommarutställning för barn i konsthallen på Folkets hus
 - Minigolf på Frejas holme
 - Ön Trehörningen med gamla vattentornets utkiksplats
 - Hämbygdsgården
 - Strandvägen (Ringvägen)
15. Lövhagens friluftsområde
 - Knappelskår med sandstränder och grotta
 - Discgolfbana
 - Swimrunbana
 - Kanotuthyrning
16. Järflotta med Dragets kanal
17. Torö stenstrand på Örens naturreservat
18. Lotskyrkogården vid Herråkra och Ankarudden
19. Öja med Ersta batteri, Landsorts fyr, museum m m

SMAKRIKA SMULTRONSTÄLLEN

ÄRLAN

På en av Viagatans lummiga villatomter finns mysiga Ärlan. Här njuter man i trädgården eller i glashusets servering. På menyn finns smått och gott att äta eller fika. Ett måste är Ärlans egentillverkade gelato, med en mängd svalkande smaker att välja bland.

TORÖ SVINHUS

I och vid det gamla svinhuset på Herrhamra gård har paret Line och Martin Jobeus skapat en liten oas med smaker tillagade från grunden. I butiken finns allt från återbruk till växter och keramik. Följ skyltarna från Torövägen och in på grusvägen vid Herrhamra.

VÅFFELCAFÉ

Vägkyrkan i Ösmo har öppet mellan klockan 12 och 16 dagligen till och med 30 juli och här finns det populära våffelcaféet i Sockenstugan med samma öppettider. För kaffeserveringen ansvarar lokala föreningar under sommaren, i inbjudande miljö intill den ståtliga kyrkan.

CHOKLADHUSET

I Nynäshamns centrum, nära kyrkan, finns ett litet café med egen tillverkning av praliner, glass och bakverk – allt i chokoladens tecken. Chokladhuset är bland annat känt för att leverera pralinerna till festernas efterfest, Nobel Night Cap. Man blir så glad i choklad!

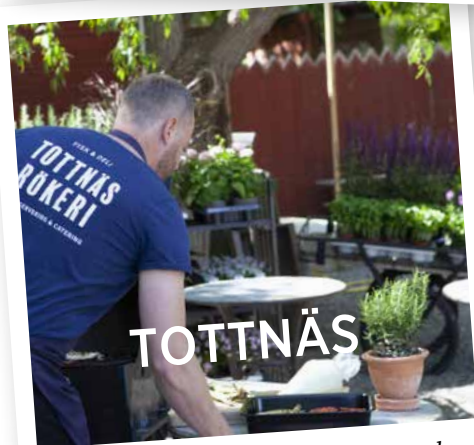
FISKEHAMNEN

I Nynäshamns fiskehamn ligger de små röda hamnbodarna, som erbjuder såväl mat som fika med hembakat och glass i stora lass. Längs hamnpromenaden finns ännu fler matserveringar att välja bland och några av dem satsar också på musikunderhållning.

ÅNGBRYGGERIET

Mikrobryggeriet har vuxit sig större och vunnit många fina priser för sin hantverksmässiga öltillverkning. Nynäshamns Ångbryggeri ligger i centrum och här finns också en butik. I sommar erbjuds smakprovningar onsdag till fredag mellan 14.00 och 17.00.

TOTTNÄS

Strax intill Tottnäsbron driver Andreas och Helena charmiga Tottnäs rökeri med försäljning av fisk, skaldjur och andra delikatesser. Beställningar tas i luckan och man kan sitta ner i trädgården för att äta, ta en gofika eller välja något svalkande från glassboden.

PLANTSHOPEN

Bland blommor och blad i trädgården hos Ösmo Plantshop kan man även sitta ner och njuta med något gott på faten. Caféet i växthuset serverar en välsmakande vegetarisk buffé och till kaffet erbjuds hembakt i form av pajer, tårter och annat gott.

MUSKÖ

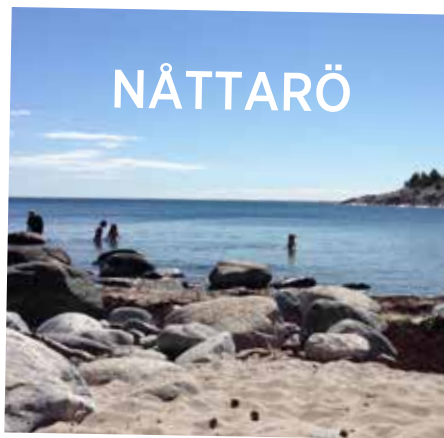
På Muskö finns två herrgårdar som erbjuder mat och dryck. Ludvigsberg har café varje veckoslut och dukar upp sitt smörgåsbord eller skaldjursbuffé för bokning. Arbottna erbjuder café, helglunch och myskvällar. Muskö sjökrog drivs i sommar i ny regi.

SKÖNA UTFLYKTER & HÄRLIGA ÄVENTYR

LÖVHAGEN

Ta vackra Strandvägen (Ringvägen i folkmun) och njut av vyerna längs vattnet ut till Lövhagens friluftsområde, med underbara promenadstråk, skön natur, badplatser och en mysig kaffeservering inhyst i den gamla bondgården. Missa inte heller Knappelskär!

NÅTTARÖ

30 minuter med färja från Nynäshamn ligger Nättarö, en pärla i skärgården med härliga sandstränder, tallskog och solvarma klippor. Äventyret kan vara att besöka mytomspunna Drottninggrottan eller vandra i öns militärhistoria. Här finns handelsbod och krogar.

SORUNDA

Sorunda hembygdsförening håller turistöppet i gamla fattigstugan intill Prästgårdsparken, onsdag till söndag klockan 11.00-15.00 i juli. Här kan man titta in för att avnjuta en kopp kaffe, lära sig mer om bygden och få tips om olika typer av aktiviteter i området.

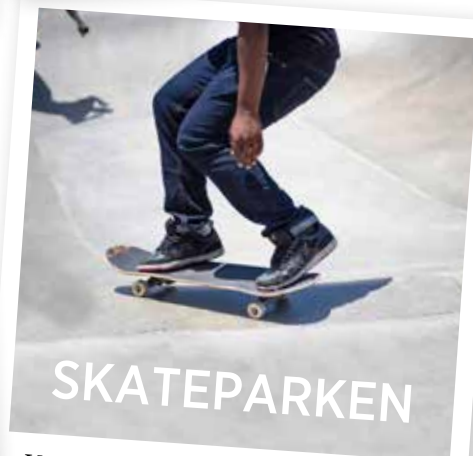
LANDSORT

Från Ankarudden på Torö avgår färjan till Öja, eller Landsort som den också är uppkallad efter Sveriges äldsta fyr på ön. Här finns bland annat sjöfarts- och militärhistoria, ett lotstorn och en fågelstation. I den pittoreska byn hittar man både mat och boende.

NICKSTABADET

Ett riktigt havsbad med sandstrand, bryggor och hopptorn ligger vid Nickstaviken i Nynäshamn. Här finns också en riktigt lååång vattenrutschbana som nyligen renoverats. Camping, minigolf, servering och butik erbjuds på området som drivs av First Camp.

SKATEPARKEN

I Nynäshamn finns en 900 kvadratmeter stor skateanläggning på Estö IP. Den erbjuder bowl, pumpbump, curbs och extensions för såväl nybörjare som proffs. I anslutning till ramperna finns en lekpark och utomhusgym, som du även kan hitta fler av på kartan.

STENSTRAND

Stenstranden på Torö är surfarnas paradys, där vågorna är perfekta för vind, våg- och kitesurfare. Här kan man även ta sköna dopp och njuta av havsutsikten mot den obrutna horisonten. Ligger i Örens naturreservat, där särskilda föreskrifter gäller vid vistelsen.

FJÄRILSSTIGEN

Runt kalkstensbrottet i Stora Vika går Fjärilsstigen, en cirka tre kilometer lång vandring i vacker natur vars fauna lockar en mängd arter, bland annat den sällsynta Apollofjärilen. Skyltar visar vägen och berättar om fjärilar, växter samt traktens långa historia.

FREJAS HOLME

En runda minigolf vid Frejas Holme kan vara ett lagom äventyr för hela familjen. Här finns även roliga lekbåten "Hoppetossa" för barnen och på M/S Freja eller Terrassen får de vuxna roa sig med livemusik. Den senare arrangerar dessutom melodikryss varje söndag.

Allt till hemmet!

Vitvaror, hemelektronik,
värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

ELON

ELON LJUD & BILD

Elon Nynäshamn | 08-524 006 50 | nynashamn@elon.se
Telivägen 2, Sjötelegrafan, 149 41 Nynäshamn

**Välkommen in och
välj bland alla våra
tyger, färdigsydd
gardiner & solskydd.**

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, pryglar & presenter

Din heminredningsbutik
Tygmans
f Tygmans Textil & Inredning

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
Vår butik finns på **Centralgatan 6**
nära kyrkan i Nynäshamns centrum
Tel. **08-520 109 30** • tygmans.se

LANDSORT & HELDAG

NU MÖJLIGT - VI KÖR ER HEM

Besök Erstabatteriet i Norrhamn och upplev kalla krigets fasor, ta en promenad till byn och njut av en lunch. Besök fyren och Storhamn eller slappna av på klipporna. Avsluta dagen på en av öns två matställen! Puben Saltboden nere i lotshamnen eller restaurang Svedtiljas där ni kan ta en drink och avnjuta en god måltid, med utsikt över inloppet mot Södertälje i Stockholms yttersta skärgård. Ni kan även börja middagen med ett glas champagne högst upp i Lotstornet.

Sedan tar båten er hem kl 21.30

LOTSTORNET

LOGI & RESTAURANG SVEDTILJAS

KONFERENS - EVENEMANG
JULBORD

BÅTTAXI

Nynäshamn - Torö eller vart ni vill åka, vi kör er hem.

Finns också möjlighet till utflykt i skärgården eller sålsafari i närområdet

070 542 80 48

GÄSTHAMN PÅ NORRA ÖN

Förtöj över dagen eller natten går bra att förboka

070 219 01 18

www.g-mo.se - info@g-mo.se - 070 219 90 90 eller följ oss på Facebook - Instagram

Varmt välkomna
till oss i sommar!

Gör fint
med färg
& tapeter

Matt väggfärg
199,-
Vit 2,25 liter

Vi hjälper dig att
hitta rätt produkt
till rätt projekt.

Vi har även
Gysinge-
produkter!

Alltid
bra pris

Vi är ett familjeföretag, inne på femte generationen. Vi vågar kalla oss experter på det här med färg, tapet och byggnadsvård. Vi erbjuder även våra tjänster Färgsättning och inredningskonsultation.

Happy Homes Nynäshamn, Lövlundsvägen 21, Tel. 08-52016868
Mån-fre 10-18, lör 10-14 happyhomes.se/nynashamn

Kålbäck's 1910
FÄRGHALL

happy homes

Sommarläger

MED ANOR – OCH DISCIPLIN

TEXT SOLVEIG SIGRIDSDOTTER THÖRNBLOM | FOTO SJÖVÄRNSKÅREN

På Musköbasen, eller egentligen Muskö örlogsbas, råder ett stilla lugn. Solen gassar och en bris fläktar skönt, vilket räcker gott att ge vind i seglen.

Men just i dag blir det ingen segling för deltagarna i Sjövärnskårens sommarskola. Det är onsdag och lägerdeltagarna kom på måndagen.

Sjövärnskårens sommarskola pågår för fullt på Muskö. Det anrika lägret, eller utbildningen i sjömanskap, har pågått sedan 1913 om än i litet olika former. Eleverna blir först medlemmar i sina respektive hemvärn där de tar del av olika teoretiska utbildningar. De som vill kan söka till Sjövärnskårens sommarskola på olika håll i landet. Ungdomarna på sommarskolan är 15 till 18 år.

Utbildningen pågår i nästan tre veckor, eller rättare sagt i 18 dagar, och det är mycket som ska hinnas med under den tiden. Och det gäller att lära sig saker och ting i rätt ordning. Just den här dagen, dag tre, är det sjösäkerhet som står på agendan. Det innebär förutom att lära sig om säkerhet ombord på båtarna även en sjukvårdsutbildning. När du är ute till havs i en segelbåt gäller det att kunna åtgärda uppkomna skador och sjukdomstillstånd på plats. Att lära sig släcka bränder verkingsfullt är också en del av sjösäkerhetsdagen. För att utbildningen ska bli så effektiv och lärorik som möjligt delas deltagarna upp i mindre grupper och turas om på de olika stationerna.

– Jag har själv gått den här utbildningen och nu är jag med och utbildar, berättar

örlogskapten Per Levin när han möter upp vid vaktan.

Musköbasen har högsta säkerhetsklassning och ingen utomstående tar sig in på eller ut från området på egen hand. Inte långt från vaktkuren står containrar med det innehåll som hör segeljollar, och de litet större segelbåtarna av typen IF, till. Bakom containrarna en rad nyligen diforslade bajamajor. Nära den lilla hamnen finns även en anlagd grillplats och utemöbler som man kan slå sig ned vid.

”Om ni är för lätta så får ni ta en kamrat till hjälp”

De mindre segelbåtarna är lätta och lättseglade. Men också ganska lättkapsejsade. Det är meningen. När ungdomarna lär sig segla är det lika bra att de får vara med om allt möjligt som kan hända till sjöss, men under kontrollerade former förstås. Det är alltid följebåtar med ut under seglatserna.

– När en sådan här jolle kapsejsar, säger den unga instruktören till sin grupp, så klättrar ni upp på centerbordet för att få den på rätt köl igen. Det räcker inte att bara hänga, utan ni måste verkligen ta er upp på centerbordet.

– Om ni är för lätta så får ni ta en kamrat till hjälp, lägger han till.

Ungdomarna lyssnar ivrigt, för här är det viktiga saker som avhandlas. Som att undvika att få bommen i huvudet, glömma sätta fötterna i spjörn så att man faller i vattnet, klämma fingrar och händer mellan relingen och annan båt. Ja, det är mycket att hålla reda på så här alldeles i början.

– Lär er att inte ta emot bommen med armen, säger instruktören. På den här lilla, lätta kan det gå bra med bara blåmärke som följd. Men ...

Han pekar på de större segelbåtarna.

– ... gör ni det på de där så får ni en fraktur i armen.

Sedan är det knopar som gäller och vilka som används till vad. Hur man bäst lindar ihop en lina och hur den ska fästas vid masten. Listan på saker som måste göras på rätt sätt och i rätt ordning verkar oändlig. Samtidigt som nyrekryterna får sin grundläggande kontakt med vad som väntar dem, håller andra årets elever på att förbereda de så kallade IF-segelbåtarna för seglats. Här är genomgången mer handfast, som att hissa och reva segel. De här båtarna har ingen motor, så det blir segling direkt från kaj. Varje båt hyser fyra elever.

VI HJÄLPER ER ATT TA AVSKED

Begravning utan ceremoni, prisex:

Kista, Ångsro..... 2 190 kr
Omhändertagande (svepning och transport) 3 900 kr
Byråarvode..... 2 900 kr
Summa inkl. moms..... 8 990 kr

Begravning med ceremoni, prisex:

Kista, Sandholm natur furu..... 5 790 kr
Omhändertagande (svepning och transport)... 3 900 kr
Byråarvode..... 3 800 kr
Representant vid ceremonin..... 1 900 kr
Summa inkl. moms..... 15 390 kr
Summa m. vitlaserad el. antikbrun kista.. 16 390 kr
Annan kista, ex. Hovdala, Vila i frid..... 18 790 kr

Vitaliljan
BEGRAVNINGSBYRÅ

Stadshusplatsen 6,
Nynäshamn, 08-520 214 00
Västerhaninge, 08-500 213 33
Tyresö, 08-798 98 00
www.vitaliljan.se

Vi gör även hembesök utan kostnad och tar uppdrag i hela Stockholmsområdet.

Välkommen till

KÄLLAREN
LYDIA

Italiensk- & medelhavsinspirerade rätter

Öppet: mån-tis 10-14, ons-fre 10-21, lör-sön 12-21
Centralgatan 3 - Bordsbokning tel. 08-520 103 04

Se vår meny och mer på www.lydia.nu samt Facebook

HÄLSOKÄLLAN

Butik och mötesplats för naturlig hälsa

Naturlig näring
för kropp och
själ!

HÄLSOKOSTBUTIK INSPIRATION & BEHANDLINGAR

Öppet vardagar 11-18, lördag 11-15

Fredsgatan 16, i nordöstra kanten av Nynäshamn centrum
nynashalsokalla.se | Följ oss för att få senaste nyheterna
070-718 81 21 | Boka behandlingar i butik eller bokadirekt.se

välkommen till
"Sveriges mysigaste Hälsokraftbutik"

HÄLSOKRAFT

ALLT DU BEHÖVER FÖR HUS & TRÄDGÅRD

I våra nya fina lokaler kan du hyra alla slags byggmaskiner och handla Husqvarnas sortiment av trädgårds och grönytemaskiner. Vi har även en auktoriserad verkstad och utför både reparationer och service på skogs- & trädgårdsmaskiner.

PASSA PÅ!

Just nu är butiken
fylld med flera bra
erbjudanden.

HLL Hyreslandslaget

Teknikervägen 12, 149 45 Nynäshamn
Tel: 08-520 122 34, e-post: nynashamn@hllab.se

Följ oss på Facebook & Instagram
för att se fler erbjudanden!

– Det är en fantastisk skola i samarbete och kamratskap, säger Per Levin.

Men vad är då Sjövärnskåren? Det är en av Försvarsmakten finansierad organisation, vars syfte är att få ungdomar intresserade av en framtid inom Försvarsmakten, svensk säkerhetspolitik och för rekrytering till frivilligorganisationerna.

Den bildades 1915, och hette då Sveriges frivilliga motorbåtskår (SFMK). Från början var det otydligt vad som avsågs med kåren. Den som antogs som medlem skulle stå till försvarrets förfogande med en sjöduglig motorbåt under fyra år. Dessutom skulle man hålla båten bemannad med utbildad besättning. Det var en ren officerskår och de som antogs hade alla underlöjtnants tjänsteställning. Om man var anställd inom försvaret, eller värnpliktig, så gick dessa tjänstgöringar före Sjövärnskåren (namnet antogs 1941), vilket gjorde dess bemanning osäker.

Redan på 1920-talet påbörjades ungdomsutbildningar inom Stockholms- och Göteborgsflottiljerna. Så småningom bildades kamratföreningar kring de olika sjövärnsflottiljerna och från 1974 samlades dessa i en riksorganisation, Sjövärnsföreningarnas Riksförbund. Det finns 17 lokala sjövärnskårer i Sverige, med totalt cirka 4 000 medlemmar.

I dag är Sjövärnskåren en frivilligorganisation, under Försvarsmakten. Syftet med kåren är, utöver det ovan nämnda, att rekrytera såväl ungdomar som vuxna till utbildningar i sjömanskap, och att kunna bistå med stödjande insatser åt räddningstjänsten till sjöss, till sjöbevakningen och med transporter vid större katastrofer på uppdrag av MSB (myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Man utbyter även erfarenheter med liknande organisationer i andra länder.

Tidigare har Sjövärnskåren i Stockholm haft sina utbildningar på Märsgarn som ligger strax utanför Berga. Men den anläggningen har blivit utdömd på grund av slitage och för andra året i rad äger sommarskolan rum på Musköbasen.

– Det är inte helt okomplicerat, berättar Per Levin. Det är stenhårda regler för in- och utpassage och inne på området får man inte röra sig hur som helst.

– Å andra sidan har vi tillgång till jättefina anläggningar, som underlättar undervisningen och boendet för eleverna.

I varje logement på förläggningen ryms 16 personer. Hygienutrymmena är nyrenoverade och ser lyxiga ut. Sommarskolan är helt kostnadsfri för eleverna och de serveras mat tre gånger om dagen. Deltagarna får all den utbildning som behövs för framtida uppdrag. Och kanske bildas här livslånga kamratskap.

– Många av oss officerare har varit på sommarskolan som ungdomar, säger Per Levin.

– Och många elever som kommer hit i dag gör det för att deras föräldrar har varit här.

Det råder ingen tvekan om att det är en mycket givande utbildning som ungdomarna får och som med största sannolikhet kommer att förändra deras liv på ett positivt sätt, oavsett vad de väljer att ägna sig åt i framtiden.

”Det är stenhårda regler för in- och utpassage och inne på området får man inte röra sig hur som helst”

Oljehamnsvägen 2, 149 41 Nynäshamn | 08 - 480 018 00 | www.marinestore.se

KONTAKTA
OSS FÖR
OFFERT!

DITT SOMMARNÖJE

FRÅN 2 999 KR/MÅN

ÖPPETTIDER

Mån-Fre 09:00-18:00

Lördag 10:00-14:00

Söndag Stängt

MarineStore

PART OF NIMBUS GROUP

Ösmo Plantshop

Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen

Trädgårdsdrömmar

Låt dig inspireras!

I trädgården hittar du allt från små perenner till stora buskar och träd.

Välj bland 100-tals olika sorters rosor

- från gammeldags till moderna slottsrosor.

Stort utbud av
**snitt-
blommor**
Binderier för
alla tillfällen.

**Inredning
för
hem &
trädgård**

Prova vår
populära
BUFFÉ!
- en vegetarisk
smakupplevelse!

Njut en stund i vårt **TRÄDGÅRDSCAFÉ**

Sitt ner i vårt sköna växthus eller i den soliga trädgården och välj vår populära vegetariska buffé eller fika med hemgjorda bakverk och tårtor.

Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se

Öppettider i butiken: Mån-fre 10-18, lör-sön 10-16 • Caféet: Mån-fre 10-16.30, lör-sön 10-16

EN RIKTIG BYGG

HANDEL I 40 ÅR

- som firar 20 år med samma lokala ägare!

XL-bygg i Nynäshamn, eller kort och gott "byggmarkna'n" som många säger, är ett riktigt familjeföretag i den rätta bemärkelsen. Den har funnits på samma plats i stan sedan början av 1980-talet och de senaste 20 åren med familjen Palmqvist som lokala ägare till firman.

Men det började egentligen ännu tidigare. Redan på 1970-talet etablerade företaget Fredells en brädgård, senare med namnet Olsson & Rosenlund, i ladan på den gamla bondgården i Hammarhagen som då tillhörde Nynäs gods marker. För 40 år sedan, 1983, flyttade den tillsammans med nya ägaren Arne Carlsson vidare till granntomten på sin nuvarande plats och fick namnet Nynäs Byggmarknad. När Arne, som var känd byggherre i stan, så småningom ville sälja företaget var det den äkta dalmasen Per-Åke Palmqvist, ursprungligen från Ludvika, som nappade.

– Jag hade jobbat många år inom KF, bland annat på Domus i Nynäshamn sedan 1970 och därefter som varuhuschef i Bollmora. Senare blev jag områdesansvarig och jobbade också ett tag med att bygga om KF-butikernas koncept runt om i Sverige. Det var en bra tid med många fina lärdomar, men jag var redo att satsa på något eget, berättar Per-Åke.

Hustrun Ulla arbetade på bank i Nynäshamn och hade goda kontakter med det lokala näringslivet. På så sätt fick de veta att byggmarknaden var till salu och 2003 tog paret över företaget. Några år senare anslöt dottern Carina och strax därefter också sonen Robert. Även Carinas man Fabio Da Costa ingår i personalstyrkan och i sommar jobbar deras son Kaiki på byggmarknaden. Och Fabios kusin Sacha... Ett riktigt familjeföretag alltså! Kollegan Jörgen har, med avbrott för värnplikt, varit med hela vägen sedan starten för 40 år sedan. Totalt är de ett tiotal anställda, sommartid ytterligare fyra. Här behövs det morgonpigga medarbetare, med tanke på att öppning sker redan klockan 06.30 på vardagarna...

Efter några år i branschen anslöt familjejobbet till en nybildad inköpsorganisation och av den anledningen blev Nynäs Byggmarknad så småningom XL-bygg med nya skyltar på fasaden.

– XL-bygg består av ett hundratal fristående handlare i hela landet. Tack vare kedjan kan vi göra större inköp tillsammans, samordna marknadsföring och utbildningar och träffar regelbundet andra handlare för att utbyta erfarenheter. Vi har också en gemensam webbhandel där man kan göra sin beställning i lugn och ro och sedan hämta varorna här hos oss, säger Carina.

I butiken hos XL-bygg finns alla tänkbara kvalitetsprodukter från kända varumärken för såväl hemmasnickare som riktiga proffs, från skruvar i lösvikt till maskiner och "tyngre" material. Ungefär 40% av kunderna är privatpersoner och 60% utgörs av företag.

– Som återkommande kund hos oss kan man ansöka om att ha ett eget konto och får då handla med rabatt och mot faktura.

"Vi förmedlar gärna kontakt mellan hantverkare och kunder som vill ha hjälp"

Om något skulle saknas i sortimentet går det bra att beställa och finns det i lager hos leverantören är det hemma inom en till två dagar.

– Vi kan också erbjuda det mesta inom färg, och tar fram önskade kulörer i vår brytmaskin, säger Carina.

Men en riktig byggmarknad har förstås också en rejäl brädgård. Så gott som allt virke som säljs hos XL-bygg är PEFC-certifierat, vilket innebär att avverkingen sker enligt ett tydligt regelverk för ansvarsfullt skogsbruk och att ursprunget alltid kan spåras.

– Målet är att 100% av alla träprodukter vi säljer ska ha certifieringen. Vi är nästan där, säger Carina.

– Alla som jobbar med virket har dessutom genomgått en utbildning hos vår branschorganisation Svenskt Trä och fått gedigen kunskap att dela med sig av till

våra kunder, berättar brorsan Robert när han ansluter till samtalet.

Ute på den välfyllda brädgården med drive in hos XL-bygg är det full aktivitet. Det finns gott om plats för den som vill köra fram bilen och få hjälp att lasta. Har man inget eget släp går det bra att låna ett gratis när man handlat skrymmande varor hos byggmarknaden.

– Annars fixar vi också de flesta hemtransporter, snabbt och väderskyddat, med vår lastbil eller med båt ut i skärgården. Ja, även med helikopter om det behövs, skrattar Carina och visar en bild från den senaste flygleveransen.

Genom åren har XL-bygg skapat ett stort nätverk av byggare och branschfolk som de gärna samarbetar med.

– Vi träffar ju hantverkare dagligen och förmedlar gärna kontakten mellan dem och kunder som behöver goda råd eller hjälp med bygget.

Robert vill också slå ett slag för samhällsinitiativet XL-hjälpen. Där kan lokala föreningar och verksamheter som kämpar med att få ihop ekonomin söka hjälp för att genomföra sitt drömprojekt.

– Föreningar kan själva nominera ett projekt på xlhjalpen.se och bland förslagen som kommer in väljer en jury ut ett antal byggprojekt som genomförs tillsammans med handlaren på orten och lokala byggfirmor. Det vore kul med ett bidrag till föreningslivet i vår kommun.

I år fyller alltså företaget 40 år som Nynäshamns byggmarknad och 20 år i familjen Palmqvist regi. Under våren firades det med kalas i butiken och så här mitt under jubileumsåret planeras för fler evenemang.

– Det kommer att märkas på olika sätt, bland annat med fina erbjudanden under hela året och kanske ytterligare en liten fest för kunderna under hösten. Vi satsar på att vara nynäshamnarnas byggmarknad i åtminstone 20 år till, avslutar Carina glatt.

Initiativtagaren Jenny Ebers går gärna en runda på nya Lövhagens Discgolfpark tillsammans med familj och vänner. Sonen Gustav, 7 år, gillar att hänga på. En och annan disc kan uppslukas och försvinner ibland till okänd plats ute i skogen, men i korgen ska de landa.

DISCGOLF PÅ LÖVHAGEN

- KUL RÖRELSE MITT I NATUREN

TEXT & FOTO NICLAS AXELSON

Lagom till sommaren har Nynäshamn fått en ny attraktion. Ute på Lövhagens friluftsområde har kommunen ställt i ordning en discgolfbana, öppen för alla som vill prova på aktiviteten. Oavsett ålder kan rundan här bli en rolig och avkopplande stund – i rörelse och med den omgivande naturen som bonusar på köpet.

Jenny Ebers bor i Nynäshamn och driver företaget The Brand Studio här. För några år sedan introducerades hon av sin bror till discgolfsporten på en bana i Västerås – och nappade direkt!

– Jag insåg att vi borde ha en sådan anläggning även här i Nynäshamn och började lobba lite bland våra politiker, berättar Jenny.

I samma veva lanserade Nynäshamns kommun möjligheten för alla invånare att lämna in medborgarförslag digitalt, och Jenny var

snabb med att skriva in om sin idé. Det var genast många fler som gillade den, vilket i sin tur ledde till att förslaget gick vidare och togs upp i kultur- och fritidsnämnden. Även politikerna visade sig vara positiva och i våras började kommunen anlägga den nya banan, på den stora gräsytan och i skogsområdet intill Första pumpviken på Lövhagen.

– Jag fick höra från en av våra leverantörer som designar discgolfbanor att det var på gång och blev förstås jätteglad, säger Jenny.

Allt man behöver för att utöva sporten är en fatformad skiva, så kallad disc eller frisbee. Den lite mer avancerade spelaren kan välja att skaffa ett set med tre olika discar – en driver, en midrange och en putter på discgolfspråk. På den nyanlagda banan i Nynäshamn finns nio ”hål”, eller snarare banor, mellan 55 och 130 meter vardera, med korgar som man ska sikta mot längs vägen från utkastplatsen. Uppe på varje korg finns en pil som visar riktningen till rätt startpunkt för respektive bana. Man gör det antal kast man behöver för att närma sig korgen och målet är

att landa sin disc inuti den på så få kast som möjligt. Enkelt och skoj! För den som vill ha några fler "regler" att förhålla sig till inför matchen så finns de beskrivna på en informationstavla vid platsen och på kommunens hemsida.

"Det här är en aktivitet för hela familjen, stora som små"

Sporten har snabbt blivit populär och idag finns både facebookgrupper och en förening för utövarna i Nynäshamn. Jenny berättar att de riktiga proffsen kan ha ett 20-tal olika discar att välja bland, med olika vikt och egenskaper. Självsäger hon sig tillhöra kategorin "glad amatör", och gör detta för att hon tycker det är kul. När vi träffas och testar discgolfbanan har Jenny tagit med sig sonen Gustav, 7 år.

– Det här är en aktivitet för hela familjen, stora som små. Man kan passa på att ta en runda i samband med promenaden ute på Lövhagen och kanske avsluta med en picknick. Man går runt ett varv på mellan 30 och 60 minuter, men det klart, om man har ett gäng barn med sig kan den nog ta upp till tre timmar, skrattar Jenny.

– Aktiviteten är ett perfekt sätt att få med sig ungdomar ut i naturen och släppa mobiltelefonen en stund. Att röra sig utomhus är positivt för folkhälsan i stort, samtidigt som man har kul tillsammans. Det är heller ingen dyr sport att utöva, vi säljer en disc från runt 100 kronor och ett startkit med de tre olika discarna för drygt tvåhundra kronor. Det går förstås också att använda en "vanlig" frisbee, men eftersom de oftast väger lite mindre och inte är lika stabila blir det svårare att hålla riktningen för att träffa rätt.

Den som bara vill testa discgolfbanan lite spontant har också möjlighet att hyra ett set med de tre discarna på Lövhagens servering. Tre timmars användning kostar då 50 kronor.

Just nu är det högsäsong och perfekta förhållanden för discgolfen men det går i princip att utöva aktiviteten året runt. Eller nästan i alla fall...

– Om det inte är två meter snö förstås. Hur svårt kan det vara? avslutar Jenny med ett skratt och uppmanar alla att prova på innan snön faller.

BYE, BYE ROTUNDAN - HELLO

Terrassen

restaurang • livemusik • minigolf

Måndagar & tisdagar

fr o m 9 juni och hela sommaren - mat, dryck m m:

20% RABATT PÅ ALLT!

Sommarens program:

02-jun Fre Jacked Up
03-jun Lör Jacked Up
04-jun Sön Melodikryss 1
05-jun Mån Frostnatt
09-jun Fre Smalare än Thord
10-jun Lör Smalare än Thord
11-jun Sön Melodikryss 2
16-jun Fre Trött & Ebba Gold
17-jun Lör Bogart Steal
18-jun Sön Melodikryss 3 / Cockroach Blues Band
21-jun Ons Bussters
22-jun Tor W2
23-jun Fre Öfverklass
24-jun Lör Vinylkompaniet
25-jun Sön Melodikryss 4 + TBA
28-jun Ons TBA
29-jun Tor TBA
30-jun Fre The Matchmen
01-jul Lör The Matchmen
02-jul Sön Melodikryss 5 / Cockroach Blues Band
05-jul Ons Vinylkompaniet
06-jul Tor Carnage Café + 1
07-jul Fre Hårdrocksbandet
08-jul Lör Hårdrocksbandet
12-jul Ons Vinylkompaniet
13-jul Tor Micke Östling & Istria Sanchez
14-jul Fre Gyllene Tribute + Electric Co.
15-jul Lör Gyllene Tribute + Electric Co.
16-jul Sön Melodikryss 6 / Ronnie Åström Trio
19-jul Ons Bussters
20-jul Tor Vi3
21-jul Fre Vi3
22-jul Lör FU*K (Fagersta Ukulele Klubb)
23-jul Sön Melodikryss 7 / Baskery
26-jul Ons Micke Lorentzson Band
27-jul Tor X-Tension
28-jul Fre X-Tension
29-jul Lör Pommac (2 sittningar)
30-jul Sön Melodikryss 8 / Ronnie Åström Trio
02-aug Ons Bussters
03-aug Tor Månson All Stars
04-aug Fre The Matchmen
05-aug Lör The Matchmen
06-aug Sön Melodikryss 9 / Cockroach Blues Band
09-aug Ons Vinylkompaniet
10-aug Tor Jacked Up
11-aug Fre Limited Edition
12-aug Lör Limited Edition
13-aug Sön Melodikryss 10
18-aug Fre The Matchmen
19-aug Lör The Matchmen
20-aug Sön Melodikryss 11
25-aug Fre Bogart Steal
26-aug Lör Gyllene Tribute + Electric Co.
02-sep Lör Allstar Band

Reservation för ändringar.

Frejas Holme 1, Nynäshamn

Tel. 08-520 162 15 • www.nynasterrassen.se

SÖLSIDAN PÅ LANDET

Ida Selander var bara sex år när mamma Gunilla Ingemarsdotter Eriksson sådde de första solrosfröna på Hoxla. Hon gjorde det vid huset för att de var fina. Många fler tyckte likadant och det sådde ytterligare ett frö hos Gunilla.

TEXT & FOTO INGMARIE WASS

”Det har varit en torr vinter, vår och försommar så kanske blir solrosorna lite kortare i år, precis som 2018”, funderar Gunilla och Ida där de sitter i traktorn.

Utmed väg 225, ungefär i höjd med Sorunda kyrka, ligger Hoxla gård. Förr ett lantbruk med spannmål, potatis och hönseri. På senare år med vallväxter till hästfoder. Och solrosor.

– Det var dålig lönsamhet på spannmålet så jag tänkte att vi testar solrosor på en av åkrarna.

Gunillas farfar och farmor köpte Hoxla 1945 och hennes pappa och mamma tog över jordbruket 1962.

– I början på åttiotalet gick jag på lantbruksskola. Senare tog min bror och jag över. Nu är det maken och jag som driver gården men vi har vi dragit ner, berättar Gunilla.

”Lantbruken har blivit större och färre, men många är kvar”

Jordbruket har effektiviserats och de flesta gårdar i trakten slagits ihop.

– Lantbruken har blivit större och färre, men många är kvar och vi känner alla häromkring, det är kul.

Nu kommer dottern Ida gående med jämthunden Thorsten. Hon bor i Torp med sin sambo Nicklas och arbetar som ambulanssjuksköterska samt är även brandman i Sorundas deltidbrandkår. Hon tillbringar så mycket tid hon kan på Hoxla.

På gården ligger två rejäla boningshus, men huvudbyggnaden står tom sedan ett år tillbaka.

– Där bodde mormor och morfar, men morfar gick bort förra året, säger Ida.

”Som liten längtade hon alltid hem till Hoxla”

Ida är precis som Gunilla född och uppvuxen på Hoxla. Som liten längtade hon alltid hem när hon var borta.

– Hon kunde börja fråga när vi skulle åka hem redan när vi svängde ner för backen från Hoxla, säger Gunilla.

– Jag saknade alltid mormor och morfar. Det har varit jätteroligt och helt naturligt att leva och arbeta ihop så här i alla år, säger Ida.

Nu är Hoxlas solrosfält med självplock inne på sin tjugonde sommar. Precis som för alla grödor blir det bäst med växelbruk och därför såddes fröna i maj på åkern på andra sidan vägen. Med mellanrum, så att man kan gå in mellan raderna och plocka.

– Morfar brukade gå en rad i taget och knipsa bort alla tistlar, minns Ida.

Det är i juli och augusti solrosorna blommar och de är uppskattade både av pollinatörer, som bin och humlor, och av människor. Det är populärt att göra en utflykt hit och komma hem med en solgul bukett. Kanske också med en vacker sommarbild. Det fotograferas en hel del, särskilt brudpar och gravida.

Ida rycker in för att hjälpa pappa Stickan med något tungt som ska upp på traktorn. Efteråt konstaterar hon att både shortsens och händerna blev smutsiga.

"Förra året byggde vi ett vedskjul med självbetjäning. Det fungerar precis som solrosorna."

SOLROSFAKTA

- Ukrainas nationalblomma.
- Solrosen vänder alltid sitt ansikte mot ljuset och det franska namnet är därför "tournesol". Fenomenet kallas heliotropism.
- Varje solros kan ha mer än tusen frön i sin frökaka.
- Det finns runt sjuttio olika arter, en del kan bli mycket höga – över fem meter.
- Sågs absorbera gift. Efter tsunamin som förstörde kärnreaktorer i japanska Fukushima planterades miljontals solrosor.

Ett par av Hoxlas sju hönor. Tupp avstår man från av omsorg om grannarna.

Hoxla ligger utmed väg 225 i Sorunda Från mitten av juli är det självplock av solrosor här. Saxar ligger framme liksom numret dit man swishar den tia varje blomma kostar.

– När blommorna vissnat äter fåglarna i princip helt rent, det brukar svärma av dem. Vi har provat att tröska för att få fågelfrön att sälja men inte fått till det riktigt. Vi kanske provar igen i höst, säger Gunilla.

– Ja, vi provar igen, vi har ju torken kvar och så skaffade vi en gammal tröska förra året, insisterar dottern.

Ida som vuxit ikapp solrosorna och med åren blivit delaktig i gårdens alla bestyr har emellanåt bundit buketter till de som inte kan eller hinner plocka själva, bland annat till Sorunda kyrka.

Gunilla och Stig, eller Stickan som Idas pappa kallas, arbetar i skogen. Efterfrågan på ved har rusat i höjden under elkrisen och som jordbrukare gäller det att anpassa verksamheten om gården ska överleva. De faller träd, sågar upp, drar hem stockarna och kör i vedklyven.

– Förra året byggde vi ett vedskjul med självbetjäning. Det fungerar precis som med solrosorna, man betalar det man köper med Swish eller lägger pengar i en låda.

”Att gå i pension innebär tydligen inte att sluta arbeta”

Gunilla går i pension i slutet av sommaren.

– Du har ju jobbat på i alla år. Drivit jordbruk, tagit hand om barn och hushåll, arbetat, säger Ida.

Men att gå i pension innebär tydligen inte att sluta arbeta. De flesta lantbrukare har ett jobb vid sidan av jordbruket och då går resterande tid åt till det, man är med andra ord aldrig ledig.

– Det blir jätteskönt att bara behöva arbeta på dagarna. Och jag får vara utomhus och röra på mig hela tiden, har inte ont någonstans, säger Gunilla.

”Jag får massor nya idéer i huvudet hela tiden”

Medan Gunilla tänker njuta av att ta det lite lugnare så är Ida 26 år full av drömmar för framtiden.

– Jag får massor av nya idéer i huvudet hela tiden. En dröm är att ha en gårdsbutik, kanske med ett litet café. Vi kan ha egna produkter och så finns det många bönder i trakten med annat vi kan sälja.

Kundunderlaget finns. Många passerar Hoxla på väg 225, inte minst under sommaren med alla fritidsboende på Lisö och Torö.

– Vi har alltid hållit på med olika saker, vi ser det inte som ett jobb, det är bara kul, fortsätter Ida.

Ett annat exempel på det är Idas sambos projekt. På halva solrosfältet har han sått havre och ärtor. De ska blandas och pressas till ensilagebalar och bli viltfoder i vinter.

Foder till vilt ska vara fuktig eftersom viltet behöver vätska medan ensilaget till hästar, som gården alltså använder de övriga åkrarna till, ska vara torr. Både Gunilla och Ida har jägarexamen och hänger gärna med ut i skogen när det blir jakt.

– Fast vi fikar bara, säger Ida.

Vi står alla tre och beundrar den vackra utsikten över solrosfältet och grönskan med Sorunda kyrka en bit bort.

– Vi bor perfekt här, fritt med vacker utsikt och ändå nära till Stockholm och Nynäshamn med buss och pendeltåg. När vädret är fint tar vi fyrehjulingen till havet och badar, det tar bara några minuter genom skogen. Och i juni såg vi några delfiner en bit ut i vattnet, det var fantastiskt!

Allt inom mark & anläggning!

Ring så hjälper vi dig! 076-185 22 89

LILJEHAMMAR
ENTREPRENAD AB

grävtjänst | mark | trädgård

 FORMASTÅL AB
SVETS, SMIDE & MASKIN

Sunnerby Industriområde, SORUNDA

 08-530 444 80

- Tillverkning och reparationer
- Stålkonstruktioner
- Klipping, bockning av plåt
- Gas- & plasmaskärning
- Bearbetningar
- Pressning hydraulslang

ÅRETS FÖRETAGARE I NYNÄSHAMNS KOMMUN

coop

Matbutiken mitt i centrum

5-pack!

Munkar

Bonjour, 5-pack i påse

25:-

Gäller t o m 31/8 2023,
med reservation för slutförsäljning

Vi har det mesta du behöver i sommar, t ex:

Salladsbar, grillat, kött från
Smak av Gotland
och alla goda tillbehör!

Förbutik med postombud
Svenska Spel • Instabox

Välkommen önskar
Niklas Tyni och medarbetare!

ÖPPET ALLA DAGAR 8-21

NAVET I FISKE- HAMNEN

Rökeriet håvar in besökare från när & fjärran

TEXT INGMARIE WASS | FOTO OLA HEDIN

*”Det tar tre dagar
från det att laxen
kommer in tills
den är rökt”*

Thomas är den rökmästare som arbetat längst, han började 1989, samma år som Niki föddes. Hans släkt drev Norberg & Nilsson båtar i hamnen och han har på nära håll sett hamnen förändras och fått uppleva rökeriets utveckling.

– Så många år. Hamnen såg helt annorlunda ut. Fiskebåtarna kom in och då var rökeriet förstamottagare och distributör av all fisk.

Efter saltning ska laxen sköljas noga och upp på vagnar för att torka i ungefär ett dygn, allt beror på vädret. Är luftfuktigheten hög tar det längre tid. Röken är nyckfull, är det högtryck och luften står stilla så påverkar det.

Vi är många som ätit något gott från Nynäs Rökeri genom åren. Verksamheten är en riktig besöksmagnet som lockar folk från både när och fjärran till hamnen. I den lilla byggnaden ryms rökeri och kök, en fiskaffär med deli och Kökeriet med matsal och veranda.

Christin Malm och Niki Boart på havstrappan framför rökeriet.

I fiskaffären är rökta räkor med aioli en stor favorit liksom de varmrökta laxarna med olika kryddning, och till det en rad hemgjorda såser att välja bland. Självklart finns också olika sillinläggningar och mängder av delikatesser. Här arbetar Susanne som chef med sitt erfarna arbetslag Ellen och Caroline. Under högsäsongen behövs mycket extra personal och man håller öppet till åtta på kvällarna.

Nynäs Rökeri drivs av Niki Boart och Christin Malm, dotter och mor, tillsammans med ett flertal rutinerade medarbetare.

– Vi som jobbar här är som en stor lojal familj där alla stöttar varandra och hjälps åt. Dagarna går fort för alla, säger Niki.

Livsmedelsverket har olika krav på de olika delarna och företaget klassas som en liten industri. Även om allt är småskaligt så är kraven på dokumentation höga. Miljöarbetet kräver sitt och det görs ständiga kontroller.

– Det är väldigt mycket administration men vi arbetar övergripande och rycker in överallt där det behövs, ser till att ute- och inomhusmiljön är fin, textar skyltar, tvättar, städar och mycket annat. En viktig uppgift är att vara bollplank till cheferna ute i driften.

Nästan hälften av intäkterna kommer under sommaren och tillsammans med cheferna och övrig fast personal planerar Niki och Christin högsäsongen noga.

”Miljöarbetet kräver sitt och det görs ständiga kontroller”

”Under en häftig storm i Kalmarsund gick båten på grund”

Nynäs Rökeri startades 1986 av Nikis pappa Kent Boart, tre år innan hon föddes. Efter ett tag öppnade Kent en matlucka med liten servering på ett tjugotal platser.

År 2013 byggdes matluckan om till Kökeriet. Med matsal och en större veranda finns nu ett hundratal sittplatser. Här ansvarar Clara och Klara för driften med Johanna och Hanna som erfarna medarbetare. Även de behöver förstås duktig extrapersonal under högsäsongen.

– Kent öppnade även Kroken i hamnen, men 1996 sålde han restaurangen. Idag är det familjen Ljung som driver den och det gör de fantastiskt bra.

Under sin uppväxt följde Kent ofta med sin pappa Johan på hans fiskebåt Caspana. Vid en häftig storm i Kalmarsund gick båten på grund och sjönk. Far och son med besättning bärgades i tid och klarade sig, men innan dess hade Kent lyckats rädda Caspanas skeppsklocka.

– Den har hängt i köket sedan jag var liten, säger dottern Niki.

Kent tog examen från yrkesfiskeskolan i Kungshamn 1970, men utan egen båt var det kärvt att leva på fisket. Matlagning var ett av Kents stora intressen så han sökte sig till Nynäs Krog som kocklärling för att dryga ut kassan. Efter ett tag startade han Tottnäs Rökeri tillsammans med Kjell Petersson och Urban Torell. En dag i början på 1980-talet sprang Kjell ihop med bygglovschefen Ove Norell och de kom att prata om att staden också borde ha ett eget rökeri. De fortsatte upp till Oves kontor och började genast skissa på det som så småningom skulle bli Nynäs Rökeri.

Så kunde det gå till på den tiden. Då var det också full aktivitet med många fiskebåtar i hamnen som kom in och lastade av färsk fisk i trälådor på kajen. Affärerna gjordes upp direkt och Nynäs

”Många är intresserade av hantverket och den unika rökningstekniken”

Rökeriet blev förstahandsmottagare av fisken. I Kökeriet hänger fotografier som vittnar om livet i hamnen, tagna av Lars Vaste.

– Hade vi färre fönster och fler väggar skulle vi ha många fotografier uppe. Det är en dokumentation av hamnen som är rena guldgruvan. En dröm är att skapa ett virtuellt museum, säger Niki.

För tretton år sedan, när Niki precis gått ut gymnasiet, gick Kent bort efter en kort tids sjukdom. Då klev Nikis mamma Christin in och tog över rodret.

– Kent och jag har alltid haft en bra relation, vi delade på oss när Niki var liten men har jobbat ihop och haft en fin familjekänsla. Jag gjorde ett uppehåll 2001 till 2009 då Kent frågade om jag ville komma tillbaka och starta upp rökeriets nya matlucka – en kul utmaning. När Kent blev sjuk senare samma år var det helt naturligt att hjälpa till både privat och på rökeriet, säger Christin.

I maj 2010 körde Kent sin sista kryssning med M/S Flora, 59 år gammal. När han gick bort hade Christin ingen riktig plan för verksamheten.

– Det var en hård tid, sorglig och tuff. Kent var en sann entreprenör och hade många olika verksamheter utöver rökeriet – fiskebåt, turbåtar, vandrarhem. Vi avvecklade allt utom rökeriet.

Ett par år efter pappans bortgång bestämde sig Niki för att gå in i företaget.

– Tillsammans har vi vänt ut och in på precis allt. Planering, logistik, allt har förfinats. Det har varit jätteroligt att göra om ett gammalt hantverk i modern tappning. Vi ville inte spreta, utan

hålla vår verksamhet här i hamnen och göra det bra, säger Niki.

Inne på rökeriet arbetar tre rökmästare på traditionellt hantverksvis, även om själva rökningssprocessen numera övervakas via dataskärmar. Ansvarig för rökeriet är Thomas Norberg som började här 1989, samma år som Niki föddes. Då arbetade han som kock och kom i kontakt med Kent när han köpte fisk.

Det tar tre dagar från det att laxen kommer in tills den är rökt och klar att säljas i butiken eller serveras i Kökeriet. Det går inte att påskynda. Först ska den saltas i cirka femton timmar och sedan torkas innan den kan rökas.

– Vi röker på samma sätt som på åttiotalet. Ugnarna är kvar men nu använder vi ett rökaggregat som är mycket mer skonsamt för miljön. Alspånen köper vi fortfarande från samma gubbar i Töreboda. Den som kommer in först på morgonen tänder upp och vaktar noga rökaggregatet första timmen. Alspånen läggs på den glödande plattan ovanför elden, den får absolut inte brinna och varmluften får inte bli högre än 70 grader. Röken leds till de två stora ugnarna och sedan övervakas rökningen noga,

berättar Thomas och visar runt.

Många är intresserade av hantverket och den unika rökningstekniken. Tareq Taylor har gjort ett program med brittiska BBC och även Aftonbladet gjorde ett reportage. Några år före kriget i Ukraina var en rysk tv-kanal på besök.

Jesus är också rökmästare och har arbetat här sedan 1995. Han lämnade Mallorca och jobbet som bilmekaniker för att flytta till sin flickvän i Nynäshamn.

”Alspånen köper vi fortfarande från samma gubbar i Töreboda”

Varmluften är grunden i rökningen och röken leds via undertryck in i ugnarna. Det är mycket säkerhet och hela rökningen övervakas numera på dataskärmar. Kallrökt och varmrökt lax tar cirka fyra timmar att röka, räkor går snabbare.

”Vi som jobbar här är som en stor lojal familj”

– Svärmor var dagisfröken till Niki och tipsade Christin om mig. Jag intervjuades samma dag som kryssningsfartyget Queen Elisabeth var på besök. Det var stor uppståndelse i hamnen och Kent frågade om jag kunde börja direkt. Jag sa ja och hamnade i disken. När hösten kom hade jag fast jobb, berättar Jesus.

Den tredje rökmästaren Johanna mötte också kärleken i en svensk och flyttade hit från Tammerfors. Hon är utbildad kallskänka och började sommarjobba på Kroken för att se om Nynäshamn skulle kunna bli hennes nya hemstad – det kunde den. Hon trivs i hamnen där alla känner alla och i rökeriet har hon arbetat sedan 2015.

Rökmästarna är inte bara experter på hantverket utan gör även annat, som att tillaga såser och sillinläggningar. När något i rökeriet går sönder meckar, fixar och löser de det själva. Det finns ingen att ringa, ingen har kunskap om hur en traditionell moderniserad rök fungerar. Inte Livsmedelsverket heller.

– De ska ju byta inspektör vart tredje, fjärde år för att de ska vara objektiva utan personliga bindningar. Då får vi lära upp den nya, säger Thomas.

Minst ett par gånger i veckan ansvarar någon av rökarna för inköp av fisk och räkor.

– Vi vill ha så närfångat det bara går så all fisk och skaldjur ropas in över nätet via Stockholms och Smögens fiskeauktioner. Kvällen innan går man igenom vilka fartyg som kommer in och med vilken fångst, så vi vet vad vi ska buda på nästa morgon. Direkt efter auktionen åker vi och hämtar fisken i Årsta. Smögen levererar direkt hit. Spårbarheten är viktig, vi rapporterar vilken fisk, från vilken båt, på vilken plats liksom vilken dag fisken röks och av vem. All dokumentation tar tio till tjuo procent av vår tid.

– Under lågsäsong är det bara vi tre, två man i taget. Sommartid börjar en av oss fem på morgonen, nästa går på klockan sju. Det är trångt och arbetet måste planeras. Mellan klockan ett och tre på eftermiddagen är det lugnast här, säger Thomas.

Under högsäsong är trycket så hårt att de jobbar sju dagar i veckan. Alla koncentrerar sig på det man är bäst på och delegerar så mycket som möjligt till de sommaranställda, som att ta emot inkommande leveranser och sköta tvätten.

– Det kan vara ett par timmar på natten som det är tyst och öde här, annars står aldrig en arbetsbänk tom, säger Thomas.

Det går åt 120 kilo rökt lax och 200 kilo rökta räkor om dagen och till midsommar lägger vi in 1800 kilo sill. Tempot är högt, men det flyter på med god planering.

– Vi kan skälla på varandra om saker men vi kompletterar och älskar varandra som personer, säger Thomas.

Christin är 63 år och planerar att så småningom dra ner på arbetstiden innan hon en dag går i pension. Niki har hunnit bli 34 år och har axlat ett allt större ansvar. Efter att ha arbetat tillsammans i många år är de vana vid att prata med varandra flera gånger varje dag.

Christins sambo Stefan ansvarar bland annat för all IT på Nynäs Rökeri.

– Och ibland hoppar han in som rökare. Han är som en bläckfisk, lite överallt, vaktmästare, chaufför... säger Christin.

– Vi är inte bara mor och dotter, vi är också kollegor och bästa kompisar. Och som kvinnor förstår vi varandra och är helt transparenta med hur vi känner och mår, säger Niki.

– Det är nog lite speciellt att leva med oss, där jobb och privatliv går så nära i varandra. Men våra män är väldigt stöttande och formerar sig kring oss för att det ska funka.

– Min son John som är sju år har redan bestämt att han ska röka strömming med Jesus när han blir stor. Så framtiden är säkrad, säger Niki.

”Det finns ingen att ringa, ingen vet hur en traditionell moderniserad rök fungerar”

”Vi kollar vilka fartyg som kommer in med viken fångst och budar nästa morgon”

I rökeriet, verksamhetens hjärta, arbetar rökmästarna Jesus, Thomas och Johanna. Tillsammans har de 75 års erfarenhet.

”Vi är mer än mor och dotter, vi är kollegor och kompisar och pratar med varandra flera gånger varje dag”

RYSSHÄRJNINGAR *blir teater* *och utställning på LANDSORT*

Isommar spelas teater ute på Landsort igen. Det är sjätte året som amatörgruppen Öjateatern, eller ”Teaterpatrasket” som de också kallar sig, gör en uppsättning med ett tiotal lokala förmågor i ensemblen och den här gången har de tagit sig an att gestalta rysshärjningarna som skakade ön 1719.

Brigitta Silfver står för manus och regi, den här gången liksom tidigare år. Tillsammans med såväl fast- som sommarboende på ön berättas en historia som skulle kunna ägt rum den där hemska dagen när ryssens framfart nådde Landsort, den 17 juli 1719.

– Det är en rafflande berättelse med ett avslutande fredsbudskap. Och den innehåller förstås också en kärlekshistoria, avslöjar Brigitta.

Pjäsen inleds med ett stycke ur Axel Öbergs bok om Landsort som beskriver ryssarnas framfart i trakten och den ligger sedan till grund för den fortsatta berättelsen, med en uppdiknad historia om vad som kunde ha hänt på platsen. Utan att avslöja för mycket finns en kraftfull kvinna i handlingen, mor Ida, som står stark och kämpar emot fiendens angrepp.

– Rysshärjningarna var förstås en stor händelse här ute på ön och vi improviserar lite utifrån manus.

Sommarens uppsättning blir den sjätte i ordningen för Öjateatern. Tidigare har de bland annat spelat på temat Shakespeare och inspirerats av den wallraffande journalisten Blenda Nordström i stycket ”Lotsen lilla piga”. Men gruppen har även fler strängar på sin lyra. Förutom att agera och improvisera dramatik arrangerar de bland annat bokcirklar och musikuppträdanden tillsammans med andra Landsortsbor.

– Det finns ett stort engagemang på ön och aktiviteterna skapar en gemenskap bland oss som håller till här ute. Många är involverade i projektet på olika sätt, säger Brigitta.

– Det är också roligt att vi får med ungdomarna i detta, tillägger hon.

Öjateaterns uppsättning om rysshärjningarna spelas upp för publik vid två tillfällen i Västerhamn. Fredag den 28 juli blir det i form av ett genrep och sedan med den ”färdiga” föreställningen dagen därpå, den 29 juli. Skådespelet är gratis att se men man får gärna lämna ett litet bidrag via swish för att bidra till omkostnaderna.

Samma lördag arrangerar byalaget en sommarfest på Landsort fylld av olika aktiviteter.

En utställning med namnet ”Allt är uti aska lagt”, om just rysshärjningarna på Södertörn, visas dagligen klockan 14.00-16.00 i vandrarhemmets café till och med den 13 augusti.

Fotnot för den oinvigde som förvirrat undrar: Ön heter egentligen Öja och den gamla fyren som finns på den har namnet Landsort, men båda förekommer för att benämna hela ön.

Skärgårds- MARKNAD

LÖRDAG 26 AUG. KL 10-16

I Nynäshamns fiskehamn bjuds det på marknad

GODA SMAKER, HANTVERK & MYCKET MER MED KNALLAR FRÅN NÄR & FJÄRRAN
HÄRLIG STÄMNING OCH SPÄNNANDE AKTIVITETER FÖR STORA SOM SMÅ
SAMT ÖPPET I HAMNBODAR, RESTAURANGER OCH BUTIKER PÅ STAN

Varmt välkommen!

I samarbete med:

nynashamnscentrum.se/skargardsmarknad

Se nynashamnscentrum.se för butiksutbud och vad som är på gång.
Håll dig uppdaterad om det senaste på sociala medier @Nynashamnscentrum

STADSKÄRNE
FÖRENINGEN
NYNÄSHAMN

KRÖNIKA

SOMMAR PÅ LISÖ

Tusenkonstnären och livsnjutaren Niklas Liljehammar delar med sig av sina betraktelser som krönikör i 100% Nynäshamn.

När jag i gryningen denna tidiga sommarmorgon svänger ner för serpentbacken utanför Stora Vika så får jag den där sköna känslan av varm hemlängtan.

Det finns ju fördelar med att ha bott och levt lite här och där i trakterna på södra Södertörn.

Serpentinbacken kom ofta på tal när jag växte upp.

Eller ofta och ofta, i alla fall liksom regelbundet.

Min far plogade den upp och ner, fram och tillbaka, då han av någon förman fick beskedet att jag skulle komma till världen den där otroligt vintriga januari när jag fick se dagens ljus.

”Man hann inte ens ner innan det var fullt med snö igen där uppe! Och cementbilarna måste ju fram! Oavsett! Tog aldrig slut!”

Just den här sommaren har det fallit sig så det finns mycket att göra på Lisö och det är därför jag är på väg dit nu. För att göra. Mycket.

Jag blinkar vänster, svänger ut mot Fällnäs och far sedan vidare söderut.

Här i Sälldalen jagades det varg förr om åren, har jag fått berättat för mig. Man spände fast grisar på en hästdragen vagn som sedan släpptes lös på åkrarna och då behagade vargarna komma fram från sina gömslen. Fast de berättelserna behöver nog lite mer påläsning och inte bara fritt tolkas ur minnet av folkmun, tänker jag visslande och plirar upp mot Hin Håles trädgård med ett illmarigt flin när jag passerar. Den historiken bara måste jag lära mig mer om också, filosoferar jag samtidigt som Fällnäsvisken sommarglitttrar mig rakt i ansiktet. Jag glittrar glatt tillbaka och snart åker jag förbi Sandvik där jag fick äran att bo i fem år – och nu snackar vi hemlängtan.

Nåja, minnena finns ju kvar.

Minnena finns kvar även när jag passerar Brebol, där lanthandeln låg.

Den drevs av Anna-Britta Gustavsson i sjuttiofem år, den.

Och jag som tycker att jag själv har hållit på ett tag...

Hennes gammelmormor Charlotta öppnade en handelsbod i närheten redan 1846!

Den lanthandelstraditionen skulle man ju vilja skriva en bok om!

1846!

På den tiden var man ju inte så kaxig, direkt...

Min mormor och morfar hade ställe på Frönäs och mina föräldrar bodde där i det lilla huset bredvid den branta backen, den oerhört branta och läskiga backen, då när morfar och pappa höll på att bygga Skärlinge by.

Historierna från den tiden är oräkneliga.

En morgon när morfar kom till sitt kontor som låg intill bygget så hade någon rest en enorm pappfigur med en lång arm som pekade in mot bygget och under skrivit det öknamn på byn som kom att förfölja den i decennier efteråt. Ett namn som vi kanske inte skall nämna här...

Jag blinkar vänster igen och så är jag på Frönäs.

Stämmer av vad som ska göras på platsen när Ricky och moster Sara frågar om jag kan fixa lite eftersom jag ändå är här – och jorå, det fixar vi. Far sedan vidare ut mot Grytnäs. Hinner knappt glida förbi bommen innan telefonen ringer.

”Det går rykten om att du befinner dig i krokarna, din buse!”

Det är Roger.

Roger och Kitty hämtade mig ibland på Frönäs när jag var liten och Roger satt och läste Kalle Anka för mig där på deras farstutrapp. Med utsikt över halva Torö.

”Ja, kikar på lite att göra här, ska vi ta en fika sedan?”

”Kom förbi du, kanske kan du lasta lite ved då också?”

Stannar till vid nästa uppdrag och här kommer vi i gång och pratar historia om Lisö och fiske och fiskköpare på 1800 talet, till den milda grad att jag får så mycket att tänka på att jag knappt kan sova senare.

Jag får till och med låna böcker med mig hem.

Spännande, man blir som påläst.

Och man träffar sannerligen på så oerhört mycket intressanta och fina människor i det här livet.

Självklart så stannar jag på en kopp hos Roger och Kitty innan jag vill fara vidare för dagens sista uppdrag, eller nävisst ja, det var ju en grej till jag skulle kika på här vid Grytnäs innan jag kan åka hemåt igen. Ett torp skall byggas. Vatten och el skall schaktas, träd skall fällas, hmm, får nog ringa Per...

Fortsätter åka genom bommar och minnen och när jag stannar upp en stund där vid gårdsgården så får jag syn på en liten rävunge som lurar på mig i ett dagvattenrör. Med ett busigt flin i nyllet, liksom ”kom hit du bara lilla gubben, försök.”

Och jo du lille räv, det blir allt en sommar till på Lisö, och ja, jag ger den ett försök!

Nynäs Rökerei

**400
KVADRAT**

Fredsgatan 4B
Nynashamn Centrum
08-52011637

Mån-Fre 10-18
Lör 10-15
Sön 11-15

Följ oss!
Instagram 400kvadrat
Facebook 400kvadrat

WEBBSHOP!
400KVADRAT.SE

Sommaren
börjar här!
Välkomna!

INREDNING | HEMARTIKLAR | KLÄDER

Nynäs Rökerei
Fiskaffär, Rökeri & Servering

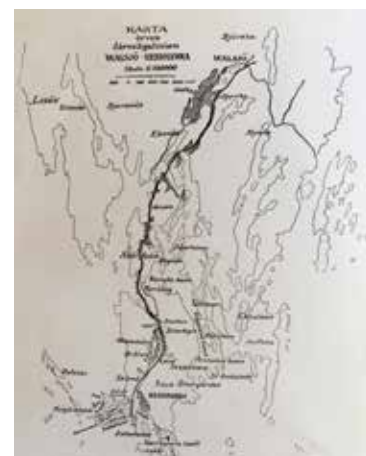
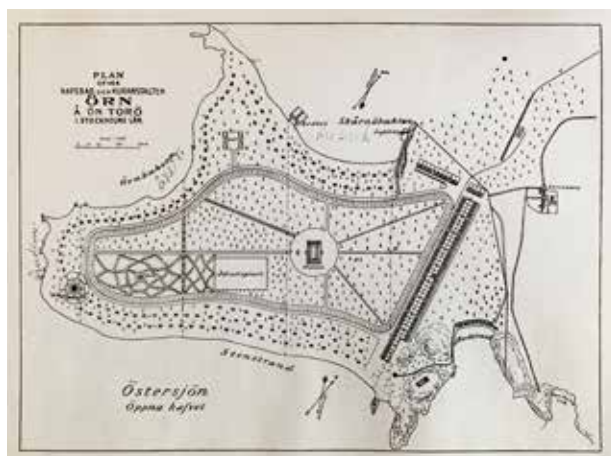

Fiskargränd 6
08 - 520 100 23
www.nynasrokeri.se

Varmt Välkommen!

STORSLAGNA PLANER PÅ TORÖ

Ett litet grönt oansenligt häfte hittade till redaktionen. Innehållet visade sig vara desto mer storslaget. Här beskriver den dåvarande godsherrn på Herrhamra, Carl Nissen, sina visioner för Torö och Örens framtid. Hans planer nedtecknades 1899 och om de blivit förverkligade hade sommarparadiset i vår kommun onekligen sett helt annorlunda ut idag.

Det lilla inbundna häftet bär titeln "Beskrifning öfver den projekterade hafsbad och kurortsanstalten Örn å Torö i Stockholms län". Vårt exemplar är ett nytryck framtaget av Torö hembygdsförening 1989, med författarens tacksamma dedikation till öfverlotten Albert Holm på Landsort i handskrift på försättsbladet. Sidan intill illustreras med en karta, där det framgår att planen omfattar en järnvägslinje (!) medelst ett stickspår från Walsjö station, senare Älgviken, via Svärdsö och vidare ut till Herrhamra på Torö. Carl Nissen söker investerare och berättar i säljande ordalag om sina planer. Han inleder redogörelsen med följande kungörelse:

"Då detta lilla häfte presenteras allmänheten, sker det i ändamål att för densamma bekantgöra en af vårt lands vackraste och sundaste platser och med en inbjudan till alla vänner af en hälsobringande och härlig vistelseort, framför allt under sommaren, att för en ringa penning förvärfva egen torfva. I samband därmed inbjudas ock herrar kapitalister till teckning af de nödiga medlen för åstadkommande av en 18 km lång järnväg, som ska sätta den här nedan beskrifvna badanstalten i förbindelse med den under byggnad varande Nynäsbanan."

Syftet med den föreslagna järnvägslinjen var alltså främst att locka välbärgade stockholmare ut till sommarparadiset Torö. I planerna ingick att uppföra en kuranstalt mitt på Ören, med hotell, restaurang, kall- och varmbadhus, idrottsplats, parkanläggning och mer därtill.

"Det är projektets afsikt att här arrangera ett hafsbad i kontinental stil, något liknande de i Trouville, Ostende eller Helgoland, med små afklädningshus på stranden. Längre österut från badviken räknadt finnes ännu en vik, hvilken erbjuder den lämpligaste och säkraste hamn för segelbåtar af alla storlekar."

Dessutom skulle ett stort antal villatomter avstyckas i området, längs stenstranden och Örenbukten.

"Å norra och östra delarna af halföns område komma att anläggas trenne rader af boningshus ... Villornas antal är beräknadt till c:a 150 stycken, och hela det område, hvaröfver badanstalten komme att disponera, utgör 430 t:d – mer än 200 hektar – ett i sanning ej obetydligt stycke mark!"

Men de storslagna planerna stannade inte där. För att underlätta kommunikationerna ville Nissen anlägga en spårvagnslinje runt hela området, i kombination med gång-, kör- och cykelvägar samt ridbanor. En ångbåtsbrygga vid bukten i norr skulle ta emot gäster och gods som ankom sjövägen.

Efter att ha presenterat sina idéer över sex sidor avslutar Nissen sitt uttåg:

"På grund af det sagda anbefalles den projekterade hafsbad- och kuranstalten Örn i allmänhetens varma intresse och uppmanas en och hvar, framför allt herrar tjänstemän och andra, som väl behöfva tillbringa sina sommarsemestrar i en sund och stärkande atmosfär, att taga närmare kännedom om det projekt, hvarom här är fråga."

*”Berömd för sin vilda, otämda
skönhet och erbjuder partier som
täfla med de vackraste i Europa”*

Carl Nissen

FOTO MATHIAS SANDQVIST

Trots många vackra och målande beskrivningar, av såväl platsen som projektet, vet vi idag att Carl Nissens storslagna planer gick om intet. Och lika bra var väl det med facit i hand. Idag lockar Ören sina besökare utifrån mer naturliga meriter och sedan 2008 är större delen av området klassat som naturreservat med Nynäshamns kommun som huvudsaklig markägare. Syftet är ”att bevara områdets speciella flora och fauna och dess betydelse för allmänhetens friluftsliv”. Reveludden på den nordvästra spetsen är dessutom ett Natura 2000-område, vilket av EU anses vara extra skyddsvärt. På halvön finns också ett stort antal privata fastigheter till vilka allmänheten förstås inte har tillträde. Kombinationen av naturreservatets ordningsföreskrifter och hänsynsfull respekt till privata egendomar innebär både skyldigheter och rättigheter för såväl besökare som boende.

I stället för att bli ett kommersiellt sommarnöje enbart för de välbärgade är Ören fortsatt en naturupplevelse tillgänglig för allmänheten, till stora delar inte helt olik den miljö Carl Nissen själv förmodligen kunde uppleva medan han strövade omkring i markerna och smidde sina framtidsplaner. Östersjöns böljande vågor vid Torö stenstrand har gjort platsen till surfarnas favorit, anedd som en av Sveriges bästa i sitt slag bland sportens utövare, och stranden lockar även till saltstänkta bad med hänförande vy över havets öppna horisont. Eller som vår vän författaren skriver:

*”Den s k ’Stenstranden’ med sin fria, härliga utsikt öfver det vida, blånande hafvet är i trakten mycket berömd för sin vilda, otämda
skönhet och erbjuder partier som täfla med de vackraste i Europa.”*

FOTO NYNÄSHAMNS BILDARKIV

Artistkvartett TAR SJÖVÄGEN till Nynäshamn

FYRA BEKANTA ANSIKTEN från artistvärlden – och inte minst likaså välkända röster förstas – kommer på en musikalisk resa med båt till vår stad för att uppträda tillsammans i sommar. Den 20 juli ankrar briggen Tre Kronor Nynäshamn med stjärnorna Malena Ernman, Marie Nilsson Lind (från Ainbusk), Viktoria Tolstoy och Tina Ahlin ombord. Tillsammans med ytterligare fyra musiker i bandet genomför de sommarkonserter i två akter under namnet Skärgårdsturnén. Gänget besöker sju orter längs kusten, varav Svandammsparken i Nynäshamn blir en spelplats. Torsdagen den 20 juli byggs en scen upp i det temporärt inhägnade området och musiken drar igång vid 19-tiden, med publikinsläpp från klockan 18.00. Arrangör är Headstomp Production och biljetter kan köpas via Tickster.

Skärgårds- butiken

SATSAR PÅ
LOKALT I
SORTIMENTET

I Nynäshamns fiskehamn sjuder det av liv så här års, inte minst på det lilla torget vid hamnbodarna. Här driver Kristin Larsson sedan tio år tillbaka det året runt-öppna Skärgårdscaféet, som blivit en populär mötesplats för både nynäshamnare och turister. Under våren tog hon över ytterligare en av de röda små stugorna vid torget. Där den tidigare Hantverksboden huserat under flera decennier har Kristin, tillsammans med sin mamma Åse Melander-Larsson, öppnat en ny verksamhet med namnet Skärgårdsbutiken.

– Den är vårt gemensamma projekt och målet är att behålla en del av hantverkarskänslan som den tidigare innehavaren Lotta Jansson hade, säger Kristin.

Konceptet är en presentbutik med inriktning på hantverk, inredning och

souvenirer. På den lilla men välfyllda ytan kommer det också att finnas annat som efterfrågas utifrån säsong, som seglarkläder för barn och vuxna – och regnjackor, om det behovet händelsevis uppstår. Det blir välfyllt med produkter från lokala producenter, till exempel keramik, stickat och tovat från Nicole Kringos på gamla Torö skola. Tillsammans med fotografen Peter Olsson är också en serie med olika nynäshamnsprodukter under utveckling och hans lokala motiv blir både vykort och visas på en liten utställning i boden.

– Vi har fått ett positivt mottagande och kommer att utveckla verksamheten efter hand, när vi ser vad kunderna efterfrågar. Många tycker det är kul att vi satsar på Skärgårdsbutiken, säger Kristin.

Industri - och lagerlokaler uthyres i Nynäshamn

Kalvö ind.omr. Teknikervägen 1

Lokaler från 128 kvm till ca. 400 kvm
med eller utan övervåning.

Parkerings- / uppställningsplats
tillhör lokalen.

Stor takskjutsport samt separat
entréingång.

Tillträde under hösten.

Ring för mer information

Tel. 08-409 310 00

www.hammersta.se

Sommarpub!

Välkommen till det lokala bryggeriet!

Vi har öppet för provsmakning* mellan 5 juli & 4 augusti
varje onsdag, torsdag & fredag mellan kl. 14.00 - 17.00.

*Provsmaak av öl innebär servering med max 12 cl/glas. Sorter varierar efter tillgång.

Ni hittar oss på Lövlundsvägen 2-4
i Nynäshamns centrum.

Telefon 08-520 212 13
www.angbryggeri.se

Nynäshamns Ångbryggeri

@nynashamns_angbryggeri

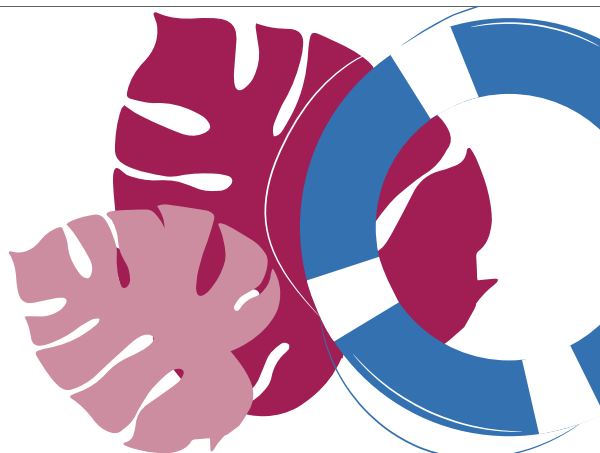
En ekonomisk förvaltare specialiserad på bostadsrätts- föreningar och samfälligheter

Hos oss får ni användarvänliga och molnbaserade lösningar för att kunna hantera både styrelsens uppdrag och medlemmarnas avier. Vi tycker inte att moln och smidiga lösningar ersätter människor, vi är en personlig förvaltare som vill ha kontakt med våra kunder. Kom gärna in och säg hej!

brfekonomen

BOSTADSRÄTTSFÖRVALTNING

Fredsgatan 13 i Nynäshamn | info@brfekonomen.se | 08-588 85 740 | www.brfekonomen.se

f.tech

DIN IT-PARTNER

www.ftech.se | info@ftech.se | 08-520 139 37

URVAL AV TJÄNSTER

- Konsultation och support
- Virtuellt privat server, skräddarsydd efter behov
- Försäljning av hård- och mjukvara
- Behovsanalyser av IT-miljö
- Microsoft 365 med backup
- SharePoint för effektivt gruppsamarbete
- Drift och underhåll till fast pris
- Webbhotell och domänhantering
- Nätverk och säkerhet
- Licenshantering

SÖDERTÖRNS HELHETSLEVERANTÖR AV STORA OCH SMÅ IT-LÖSNINGAR

GASEN I BOTTEN PÅ ENEBYBANAN

FESTLIGT, FARTFYLLT OCH FOLKLIGT! Så kan man beskriva Nynäshamns Folkracefestival som arrangeras av MK Speed på Eneby motorstadion i dagarna två. Lördagen den 5 augusti och söndagen den 6 augusti går startskottet klockan 09.00 på morgonen och så är racet i gång. Första tävlingsdagen körs tre kvalhit och på söndagen ytterligare två samt finaler. Totalt väntas cirka tvåhundra fordon och ännu fler tävlande inta Enebybanan. Möjligheten att anmäla sig är öppen till en knapp vecka innan tävlingen.

– Deltagarna kommer främst från hela Mellansverige, men även några norrlänningar brukar kunna dyka upp, berättar Janne Stavbom som är ordförande i föreningen MK Speed.

Efter tävlingsdagarna kan den som vill lägga ett bud på valfri bil, och om någon vill köpa måste man sälja. Lägg flera bud på samma bil avgörs köpet med lottning.

Folkracetävlingarna på Enebybanan drog i gång som ett tvådagarsevenemang redan 1986. Då firade klubben i Nynäshamn 40-årsjubileum, vilket betyder att det snart är dags att fira igen.

– 2026 är det 100 år sedan föreningen startade i Nynäshamn. Vi har börjat planera och tanken är att det ska bli aktiviteter under hela jubileumsåret, avslöjar Janne.

Men just nu ligger fokus på att arrangera årets folkracefestival och MK Speed hoppas på stor publik. Entréavgiften är 100 kronor per dag och på området erbjuds servering med bland annat korv och hamburgare. Och fika förstås...

JAZZ & BLUES *under blodboken*

SENSOMMARJAZZEN under blodboken på Nynäsgården har blivit en riktig tradition som hör sommaren till i Nynäshamn. I år blir det 26:e gången som föreningen JIN, Jazz i Nynäshamn, arrangerar minifestivalen i medarrangörens hotellträdgård och det blir med artister i världsklass. På programmet finns orkestern Kustbandet, som spelar traditionell storbandsjazz a la New Orleans från 1930- och 40-talet. En legend inom den svenska jazzen kommer också, nämligen Monica Dominique. Hon vet hur ett piano hanteras och uppträder tillsammans med sångaren Hayati Kafe och kompmusiker under namnet Superkvintetten. Den multibegåvade artisten Sharon Dyall är hos många känd för att vara såväl dansare, skådespelare som sångare och hon sjunger här med en av Sveriges bästa trumpetare, Peter Asplund, samt musikerna i Claes Crona Trio. För det "bluesigare" inslaget står kvartetten Ladies got the Blues.

– Det blir en bra och lättlyssnad mix av jazz, blues och standards med något för alla smaker, säger Gösta Rising som är ordförande i JIN.

Konserten arrangeras lördagen den 12 augusti med insläpp från klockan 13.00 och start på scen klockan 14.00. Sedan fortsätter melodierna att ljuda från trädgården fram till 20-tiden på kvällen ungefär. Biljetter köps på plats i entrén, dock endast med kortbetalning, och Nynäsgården erbjuder servering av mat och dryck till tonerna av musik.

Billackering • Skadeverkstad • Bilglas

Vi har avtal med samtliga försäkringsbolag

Vi erbjuder **professionella och seriösa lackeringsbehandlingar** av kunnig och erfaren personal. Vi är ett serviceföretag som ständigt strävar efter att möta våra kunders behov. MD Bilplåt har varit verksam sedan 1986. Vi har en **gedigen erfarenhet** av olika bilmärken, årsmodeller, färger mm.

Vi har alltid dig och din bil i fokus. Vi vet att du behöver din bil, därför arbetar vi med **stor flexibilitet och personaltäthet** och erbjuder både snabbhet och möjlighet till individuella överenskommelser kring hämtning och lämning av din bil.

Vi hyr även ut parkeringsplatser för husvagnar och husbilar.

08-520 380 08 | www.mdbilplat.se

MD BILPLÅT hittar du på Älby industriområde mellan Ösmo och Nynäshamn på Karminspinnarvägen 6, Ösmo. ÖPPET måndag-torsdag 07.00-16.30, fredag 07.00-14.00

HYRBILAR SOM PASSAR DIG

MABI Hyrbilar i Nynäshamn erbjuder hyrbil i flera storlekar och prisklasser, från små ekonomibilar till rymliga kombimodeller och SUV:ar.

Vi erbjuder leverans till färjeterminalen och gästhamnen i Nynäshamn.

Boka på: 08-520 380 08 / nynashamn@mabi.se / mabi.se

Hämtning av bil senast kl. 16.15 mån-tor och kl 14.00 på fredagar. Stängt lörd, sön och helgdagar.

SKÄRGÅRDSMARKNAD LOCKAR STORA & SMÅ

FISKEHAMNEN I NYNÄSHAMN FYLLS av försäljningsstånd, glada miner och allehanda aktiviteter när Skärgårdsmarknaden enligt tradition arrangeras den sista lördagen i augusti. Knallar, konsthantverkare och andra utställare, varav många med lokal anknytning, fyller hamnplanen för en dag samtidigt som ett stort antal besökare väntas från både när och fjärran. Även ett flertal politiska partier och organisationer samlas för att svara på medborgarnas frågor och saluföra sina idéer. För barnen kommer det att finnas en pysselhörna med roligt knåp och ponnyridning arrangeras i samarbete med Nynäshamns ridklubb. Dessutom utlovas en magiker som kan roa och förundra både yngre och äldre på den lilla scenen vid bodarna. Hela hamnen brukar bubbla lite extra av liv dagen till ära och verksamheterna både där och ute på stan brukar haka på med erbjudanden av olika slag. Skärgårdsmarknaden arrangeras av Nynäshamns stadskärneförening lördagen den 26 augusti och den håller öppet mellan klockan 10.00 och 16.00.

Dagen efter marknaden, det vill säga på söndagen den 27 augusti, väntas fler aktiviteter i hamnen när briggen Tre Kronor lägger till vid kajen. I lasten finns informationsutställningen "Rädda Östersjön", en insats som görs i samarbete med Rotary internationellt och av den lokala klubben i Nynäshamn.

MER PÅ GÅNG I SOMMAR

Mer information och ännu fler evenemang hittar du i Nynäshamns kommuns besökscenters evenemangskalender, nynashamn.se/uppleva/evenemang, och förstås även i många av reportagen som kommer med 100% Nynäshamn. Se även vår tidigare sommarutgåva från vecka 22. *Reservation för ändringar.*

Järnvägs museet håller öppet alla söndagar klockan 13.00-16.00 under hela sommaren. Vid lokstallet på Nickstabadsvägen visar föreningen NJM främst Nynäsbanans historia.

Sommarmarknad i Godsmagasinet har öppet klockan 10.00-18.00 alla dagar utom måndagar till och med 27/8. Föreningen Konst & hantverk visar och säljer hantverk av olika slag.

Sommarmusik i våra kyrkor. Nynäshamns, Sorunda och Ösmo-Torö församling anordnar återkommande konserter under sommaren. Se respektive församling för program.

Allemansland är en lekutställning för barn i Nynäshamns konsthall som baseras på miljöer och figurer från Lennart Hellsings folkkära böcker. Pågår till den 16/9 under bibliotekets öppettider.

Landsorts fyr uppfördes på 1670-talet och den visas tre gånger dagligen till och med 13/8. Guidning av Svedtiljas på Landsort klockan 11.00, 13.00 och 15.00. Biljettköp.

Konst av olika konstnärer visas fredag till söndag i Mangelboden på Arbottna herrgård, Muskö. Utställning av Nadja Helin vecka 29, Åsa Sjöberg Cederlöf vecka 30 och Lisa Olofson vecka 31.

17/7 Cirkus Brazil Jack kommer till Estö IP med ett nytt djurfritt program innehållande show med artister och akrobater från hela världen. Startar klockan 18.00, förköp av biljett via Tickster.

18/7 Båttur med storytelling om vår skärgårdshistoria arrangeras av Yxlö Tours klockan 10.00-12.00. Flera turer avgår från hamnen på Yxlö till och med 13/8. Förbokning och biljettköp. Även tema "Föräldrafritt".

23/7 Guidning av Sorunda kyrka med Lou-Lou Hillstad och i regi av Sorunda hembygdsförening. Samling sker utanför den historiskt intressanta landsorts kyrkan klockan 14.00.

29/7 Sommarfest på Nättarö klockan 16.00 till 01.00. Nättarö Gärd & Resort står bakom evenemanget och de utlovar en kul festkväll ute på ön.

30/7 Stadsvandring med guide från Tostes historiska resor, klockan 15.00-16.30 från gästhamnen. Berättelser ur Nynäshamns historia, stenåldern till idag. Biljettköp på plats. Även 13/8.

5/8 Sommarmarknad hålls första lördagen i augusti klockan 11.00-15.00 vid Torö bygdegård. Lokala och externa knallar, loppis och utställare, fika och grillat erbjuds.

13/8 Måleriutflykt till Lövhagens friluftsområde med Fredrik och Maria på Konstartera. Startar klockan 10.00 och avslutas 14.30. Föranmälan och biljettköp, målerimaterial ingår.

26/8 Auktion i parken på Nynäshamns hembygdgård klockan 15.30. Det bjuds då också på en blåskonsert framförd av musikanterna i Gustavsbergs mässingssextett.

100%

NYNÄSHAMN

100% Nynäshamn är ett lokalt magasin som delas ut till hushåll och företag i hela Nynäshamns kommun samt på Muskö. Våra sommarnummer delas även ut till fritidshus.

Om utdelningen uteblir är vi tacksamma att du meddelar oss genom att skicka e-post till info@100nynashamn.se eller ringa utdelaren SDR 08-504 105 50 (telefonanmälan gäller hushåll, för företagsutdelning anlitas Postnord).

Magasinet finns även att hämta på många platser:

- Coop, Nynäshamns centrum och Spångbro/Sorunda
- Fastighetsbyrån, Fredsgatan 4A
- Folkets hus och Nynäshamns bibliotek, Stadshusplatsen 3
- Ica Supermarket och Priskrossaren, Ösmo centrum
- Nynäshamns besökscenter, Gästhamnen
- Nynäshamns kommuns kontaktcenter, Stadshusplatsen 1
- Sjötelegrafens köpcentrum
- Willys, Nynäsvägen 19-21
- Ösmo Plantshop
- Ett flertal butiker, hotell, restauranger och caféer etc.

Senaste numret och tidigare utgåvor går också att läsa i digitalt format på www.100nynashamn.se

Vill du annonsera i 100% Nynäshamn?

Välkommen att kontakta oss på telefon 070-518 36 95.

Tipsa oss gärna via e-post till: info@100nynashamn.se

SOMMAR

Vägkyrka

**Måndag-fredag kl. 11-16
i Nynäshamns kyrka**

Start 26/6, enklare fika
serveras och andakter hålls
vid lunch, varmt välkomna!

Musik i sommarkväll

**Start 29/6, torsdagar kl. 19.00 i
Nynäshamns kyrka**

Träffpunkt sommar

**Tisdagar kl. 11.00-13.00 i
församlingshemmet.**

En mötesplats för gemenskap och samtal.

Läs mer på vår hemsida:
[www.svenskakyrkan.se](http://www.svenskakyrkan.se/nynashamn)
/nynashamn

Svenska kyrkan
NYNÄSHAMNS FÖRSAMLING

STRAND MÄKLARI

ETT HEM FÖR FRAMTIDEN

Vi på Strand Mäklari vill hjälpa alla kunder till en ännu bättre upplevelse och försäljningsprocess, oavsett om du letar nytt boende eller vill sälja ditt hem. Vi ger dig 100% fokus för att uppfylla dina förhoppningar och förväntningar genom hela boenderesan. Allt med en stark lokal förankring.

ERBJUDANDE - Vi bjuder på Hemnetavgiften vid en försäljning av er bostad!

Kontakta oss redan idag för ett första förutsättningslöst möte.

Gäller förmedlingsuppdrag som tecknas mellan 2023-06-01 och 2023-12-31. Kostnaden för Hemnets basavgift (690 SEK - 6 990 SEK) dras av på arvodet vid eventuell försäljning.

Henrik Norberg Hamstad

Reg. fastighetsmäklare
076-11 942 11
henrik@strandmakleri.se

Erik Jonasson

Reg. fastighetsmäklare
073-600 36 78
erik@strandmakleri.se

Anton Blom

Blivande fastighetsmäklare
anton@strandmakleri.se

Rätt i kryssset!

FOTBOLLS-VM STARTAR 20 JULI – HEJA SVERIGE!

Lös gärna vårt korsord när du får en stund över. Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spelplanet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta. Facit på förra numrets klurigheter hittar du här bredvid. Lösningar till denna utgåvas korsord och sudoku publiceras i kommande nummer av 100% Nynäshamn, som då även finns tillgängligt på 100nynashamn.se

STOPPAR INRE FLÖDE	FÖRSKÖNAR FRANS	GÖR LUGN ANNU LUGNARE		PLATTAT		
SLAG I LUFTEN						
OLJAN						HAR FÅTT ETT KALLT YTSKIKT
GÅR PÅ DJUPET						
				PORT-PREFIX DEN SÄKNAR TAL		
FORDON BÅDE PÅ SJÖN OCH PÅ LAND						
PUBLIKPRIS	DRABBAS LIKNÖJD AV					
SMÖRATS						
LÄG-FREKVENT				UNDERLAG FÖR KOPPAR KELT	VINDARNAS VÄSEN	ÄR PLAKAT PÅ
DEN SÄGS HA MAKT		UPPVIGLA UNDERBARN				GÖRA PÅ LÅTSAS HAR KOMMET SIN
LÄGG PÅ VID BRÄDSKA					KONSTANT FÅGEL I FARA	
				AVRINGA VIKT DECKARMARIA		KOTA NÖTPLATS
MER ÄN BARA LIK	GÖRAN SOM VAR TAM				INLANAD MIDDAG	SURRA VIS SOM FRÄGVIS KOM TILL
NÄRINGSKEDJA				HUSGAS LÄGGER PÅ ETT KOL		KAN GÅ FRÅN MUN TILL MUN
						HÅLLER SEGEL STRÄCKT TYGLA
I MANGEN BYXA					ÖMÖ HAR SINA SPÅR	
SJÖFÅGEL		KAN HÄREN MED ÄREN PARTIET				KALASAT SKAPAS AV SÄTTARE
				ÄR RÖD OCH BLÅ I SVART BÄLTE		
TANKEBYGGE					NALLEPUST	KOMMIT PÅ STRUTS
				FIN TITEL MED FIL		
						MANSGRIS FACK FÖR FRÖKEN
KANSKE AV KRONTYP TROLLDOM					EN ETTA I RIO	TOG LITE I SMYG
SNIFFAR KOKAIN						KYRKA PÅ GOTLAND
						SVANTE DREJENSTAM

©MEDIAKRYSS, FOTO:SHUTTERSTOCK

SUDOKU LÄTT

	5	2	1	6			4	
	7			8		5		2
1						6		3
7	6	3	9		4			
4			8			3	9	
				5		6	4	
		9		5	8		3	6
		6				2		
	4	7		9			5	8

MEDEL

		1			5			
						6		
3			6	7		2	8	
4		6		3				5
	3		4			8	6	
			7			9		
8								4
1				2		3		
					1			

Mer 100% med sensommar

Njut fullt ut av sommarens härliga dagar! Nästa gång vi ses går den mot sin final för den här gången, men då väntar istället en skön septembermånad bakom hörnet.

Ett nytt nummer av 100% Nynäshamn kommer under vecka 34, i slutet av augusti.

Alla tidigare utgåvor finns också att läsa i vårt digitala arkiv på www.100nynashamn.se.

FÖRRA NUMRETS LÖSNINGAR

SUDOKU LÄTT

8	5	2	9	6	4	1	3	7
9	4	7	2	1	3	8	6	5
1	3	6	7	5	8	4	2	9
4	9	3	5	8	2	7	1	6
5	6	8	1	9	7	2	4	3
7	2	1	4	3	6	9	5	8
2	8	5	3	7	1	6	9	4
6	1	9	8	4	5	3	7	2
3	7	4	6	2	9	5	8	1

MEDEL

6	4	2	3	5	7	9	1	8
5	1	7	9	8	6	3	2	4
3	9	8	4	1	2	6	7	5
1	3	9	8	4	5	2	6	7
2	8	5	7	6	3	1	4	9
7	6	4	2	9	1	5	8	3
9	7	6	1	3	8	4	5	2
4	2	1	5	7	9	8	3	6
8	5	3	6	2	4	7	9	1

SVÅRT

2	9	8	1	7				4
6			4			8		
					1			6
3	1				5		8	
		9						
	6	7		8				9
	2		7					
		6	3				2	

JOSSES FLÖKOR	H	A	R	H	O	N	O	R
ÖFFRE SÄTTA KAN VÄN EKA	P	A	R	F	Y	M	E	R
SPRIT PÅ RAN	R	O	S		B	R	E	R
ÄR	Ä	T	S		Ä	D	R	A
BLIK SVART	A	M	E	N		Ä	N	G
RESLUT	N	Ö	D		I	D	O	L
KNIPPA FRÅN KREATIV								
ELEMEN TÄPPAN TIELE	K	V	A	R	K			
EN SPRÅK SPESIFIK LUD	M	O	R	R				
MICKEL FRÅGA	R	Ä	Y	S	A	X		
FRÅG	E	S	S	Ä				
LEVA AVHÄNDS	T							
GIK MAN PÅ TRÄSKEN	T	R	Ä					
SOM TRÖTTEN ISLAND	Ä	R	A	S				
UTAN LÖV	R	A	K	T				
KAN STÅ I BAKEN ÖSE NÄR	L	Ä						
MALDMÄRDE	S	K	O	N	A			
	K	Ö	K					

SVÅRT

9	8	2	1	7	4	3	6	5
3	6	5	8	2	9	1	7	4
7	4	1	6	5	3	9	8	2
5	3	6	2	8	7	4	1	9
2	7	4	9	6	1	8	5	3
8	1	9	4	3	5	7	2	6
6	9	7	5	4	8	2	3	1
1	5	3	7	9	2	6	4	8
4	2	8	3	1	6	5	9	7

Sommarkampanj på TRÄHUSET

1995 • 25 ÅR • 2020

Ex. PETER 15-2 Ex. SAGA 15-3

Stugor • Bodar • Garage

Stort urval - t ex populära Sorundastugan

Sorundavägen 300, Sorunda • info@trahuset-sorunda.se • order@trahuset-sorunda.se • www.trastugor.com

SÄLJA?

Trevlig sommar

VI HAR ÖPPET HELA SOMMAREN

Kontakta oss för värdering
därefter förbereder vi din försäljning
med fina bilder, säljande texter, drönarbilder samt höjdfilm
så att du snabbt kan komma igång med försäljningen

VI SÖKER

VILLOR - FRITIDSHUS - TOMTER - GÅRDAR

Vårt stora kundregister samt starka marknadsföring
ger effektiva och starka försäljningsresultat

SPECIALIST STRANDNÄRA LÄGEN

men vi söker alla typer av objekt på Södertörn

STOR EFTERFRÅGAN

**RING
FÖR
VÄRDERING!**

Kjell Johansson

Jeannette Mattsson

Per Juhlin

Laila Hedestig

Lilian Essenberg

Johan Sällström

Evalis Ahlenius

SE HEMSIDA!

KJELL JOHANSSON FASTIGHETSBYRÅ

KJFAST.SE | 08-641 10 00 | INFO@KJFAST.SE

MER ÄN 30 ÅRS ERFARENHET